

BIBLIOTEKA KRAKÓW

IV 2025 | NR 4 (89)
ISSN 2544-445X

INFORMATOR CZYTELNICZO-KULTURALNY

**Wywiad z Markiem Gancarczykiem,
rzecznikiem prasowym MPK**

s. 3-5

**Gala konkursu
„Czytelnik Roku 2024”**

s. 6-7

**Magiczność
w realu**

s. 15

Na okładce: Artefakty z Gabinetu Sławomira Mrożka, fot. Radosław Kurzeja

Redaktor naczelna: Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Z-ca redaktor naczelnej: Paulina Knapik-Lizak

Redakcja: Agnieszka Bisikiewicz, Jan Brodowski, Paweł Czachor, Artur Czesak, Joanna Gruszka, Anna Grychowska, Ludmiła Guzowska, Anna Jędrzejowska, Małgorzata Koźma, Radosław Kurzeja, Greta Lemanaitė, Janusz M. Paluch, Anna Piechota, Tomasz Radochoński, Agnieszka Sabak, Ewa Strach, Anna Szczerbowska, Piotr Wasilewski, Barbara Zajączkowska

Fotografia we wstępie: Radosław Kurzeja

Opracowanie redakcyjne, korekta:
Agnieszka Sabak, Anna Piechota

Wydawca:

pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3,
31-154 Kraków

Kontakt:

Sekretariat: tel. 12 61 89 100

(czynny w godz. 8:00–15:30)

E-mail: sekretariat@biblioteka.krakow.pl

Projekt graficzny: Anna Sowińska

Skład i przygotowanie do druku: Pracownia Słowa

Nakład 2200 egz.

ODWIEDŹ NAS NA:

biblioteka.krakow.pl
krakowczyta.pl

facebook.com/BibliotekaKrakow
instagram.com/biblioteka.krakow

**Dzień Przytulania
Bibliotekarza**

#bibliotekakrakow #biblioteka
#dzieńprzytulaniabibliotekarza #świętujemy
#książkoholizm #literatura #czytambolubię
#informatorycznolubielnikulturalny

Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Redaktor naczelna

Czas nie mija, lecz kręci się w kółko

I znowu wiosna! Zaczęliśmy ją z przytupem, goszcząc w Filii nr 47 prawdziwe sławy: Magdalenę Grzebańkowską i Ewę Winnicką oraz Alicję Zioło, a w Bibliotece Głównej Annę Hojwę i Agnieszkę Konior. O swoim monumentalnym albumie poświęconym Wawelowi opowiadał Andrzej Nowakowski w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”, zaraz potem gościliśmy Wacława Krupińskiego, bez którego „Kulturałek” krakowianie całe lata nie wyobrażali sobie „Dziennika Polskiego”.

Ale prawdziwym punktem kulminacyjnym marca, a zarazem jednym z największych bibliotecznych wydarzeń roku była gala konkursu „Czytelnik Roku 2024”, z której fotorelację dumnie prezentujemy, dziękując Wam, Czytelnicy, za tak liczny udział i pochłanianie literatury z prawdziwym oddaniem.

O preferencjach czytelnich rozmawiamy tym razem z rzecznikiem prasowym Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Krakowie, Markiem Gancarczykiem. Czy wiecie, że on tylko jeden jedyny razjechał bez biletu, za to o książce do tramwaju czy autobusu nigdy nie zapomina?

W kwietniowym numerze egzotycznie za sprawą literatury z drugiej półkuli. Przypominamy Amarantę, Fernandę i Remedios oraz ciotkę Julię (znacie te bohaterki literackie?), powieści Borgesa, Casaresa i Ocampo. Jest słonecznie i gorąco, ale też czasem mrocznie i tajemniczo.

Wszystkim życzymy zdrowych i radosnych Świąt Wielkanocnych, które już tuż-tuż.

Czyta zawsze do końca, raz jechał bez biletu

Rozmowa z Markiem Gancarczykiem, rzecznikiem prasowym MPK S.A. w Krakowie

Do pracy jeździ zawsze komunikacją miejską, biega w maratonach i jest zagorzałym czytelnikiem. Opłaty za przetrzymanie książek w Bibliotece Kraków nigdy nie musiał wносить, ale też nie wypożycza książek hurtowo, bo ma dużo własnych. Poznajcie człowieka, który – tak jak nasi bibliotekarze – „pracuje z ludźmi”.

A.S.-M.: Muszę Cię zapytać na wejściu, skoro jesteś rzecznikiem MPK – rzecznik miejskiej komunikacji jeździ faktycznie do pracy tramwajami i autobusami?

M.G.: Oczywiście. Najczęściej tramwajem, choć mam też wariant z autobusem, bo jadę do pracy z przesiadką, czasem nawet dwiema.

To teraz zapytam jako dyrektorka biblioteki – w tym tramwaju po drodze czytasz czy siedzisz w telefonie?

Czytam. Na szczęście wsiadam na pierwszym lub drugim przystanku, więc zwykle mogę usiąść i wygodnie czytać, no chyba że trzeba komuś ustąpić miejsca. Generalnie gdziekolwiek się ruszam, to muszę mieć przy sobie książkę.

Oo, to witaj w klubie. Mam niemal stan lękowy, gdy nagle gdzieś utknę i czekam na kogoś lub na coś, a – o zgrozo – nie mam przy sobie nic do czytania!

Oj, jak ja to rozumiem. Podobnie mam, gdy wyjeżdżam na wakacje: ile wziąć tych książek? A co będzie, jak się okaże, że przeczytam wszystko, czyli że wziąłem za mało? Wizja-koszmar.

Pamiętaj, że gdybyś kiedyś pechowo nie miał nic do czytania i czekał w Krakowie na odlot samolotu, to w hali odlotów stoi nasz regał z „Odlotową Biblioteką Kraków” – śmiało pożyczaj!

Będę pamiętał!

Chyba nigdy Cię o to nie pytałam, więc nadrobmy zaległość: jesteś w ogóle zapisany do Biblioteki Kraków?

Tak i zazwyczaj korzystam z filii na os. Tyśiąclecia, ale czasem jadę po jakiś konkretny tytuł do innej. Nie wypożyczam jednak u was książek dziesiątkami, bo mam mnóstwo własnych. Zresztą w którymś momencie były powodem poważniejszego remontu w domu, bo zaczęło na nie brakować miejsca. Nie potrafię się pozbyć żadnej książki.

W tramwaju, fot. z archiwum M. Gancarczyka

No i jeszcze wymieniam się książkami ze znajomymi.

Audiobooki? Mają równie gorących zwolenników, co przeciwników.

Nie słucham, nie podeszły mi. Ale wielu morderczych słucha audiobooków podczas prowadzenia pojazdu.

Czytnik czy tylko książka?

Muszę czuć papier pod palcami, przewracać kartki, nic mi tego nie zastąpi.

W naszej akcji #52 Tygodnie z Biblioteką Kraków poleciłeś ostatnio biografię Orwell. Człowiek naszych czasów Richarda Bradforda. Gdybyś miał dorzucić coś jeszcze, co by to było?

Ten Orwell jest naprawdę wybitny, to nie tylko biografia, ale też porażające powiązanie z czasami dzisiejszymi, jest tam Brexit, sytuacja w Stanach Zjednoczonych, cały świat jak w soczewce. Co bym dorzucił? Byłem kiedyś u weterynarza, rozmawiamy sobie o upływie czasu i on nagle poleca mi *Geparda* di Lampedusy. Jedna z lepszych rzeczy, jakie przeczytałem w życiu, delektowałem się każdym akapitem. Książka ukazała się już po śmierci autora – Sycylijszka, arystokrata z książęcej rodziny, przeciwnika Mussoliniego. To była wielka postać, jego imieniem nazwano jedną z planetoid. Książkę we Włoszech wznawiano non stop, nakręcono potem film, zresztą nagrodzony w Cannes Złota Palmą, powstał też serial. Czytałaś?

Lot do Aten – Jorge Diaz Wszystkie marzenia świata, fot. z archiwum M. Gancarczyka

Medal Maraton Ravenna, fot. z archiwum M. Gancarczyka

► **Nie czytałam. To znaczy jeszcze nie czytałam, oczywiście. A zdarza ci się zapłacić karę za przetrzymanie książki?**

Nigdy. Szczerze? Nie rozumiem, jak można pożyczyć książkę i ją po prostu trzymać. Ja muszę czytać wszystko, co zaplanuję, do końca. Jak zacznę, to nie odłożę, dopóki nie skończę. Moja żona potrafi czytać kilka książek jednocześnie, a ja czytam linearnie, jedną po drugiej. I nawet jak książka jest słaba, to czytam ją do końca.

Kiedyś też tak miałam, ale teraz jestem już bardziej bezwzględna.

A mnie ustawia to jakoś świat. I mam poczucie, że jeśli nie doczytam do końca, to wyjmę jakąś cegietkę mojego świata i coś się zawali.

A kara za jazdę bez biletu? Masz taką w swoim życiu?

Mam, ale dawno temu, na studiach. Przyjechałem w wakacje i zapomniałem, że nie mam biletu semestralnego.

Wiesz, że mój syn od małego był szalonym fanem komunikacji miejskiej. Inne mamy spędzały czas w piaskownicy, my zaś jeździliśmy tramwajami od pętli do pętli, a ulubioną wycieczką była ta na Targi Transportu Zbiorowego w Kielcach. Dziś to już właściwie dorosły facet, ale wciąż gdziekolwiek wyjeżdżamy, musimy poznać tamtejszą komunikację miejską i wszystko w niej analizujemy. Masz podobnie? Musisz się przejechać, sprawdzić system połączeń i regulamin?

Zawsze najpierw sprawdzam, co się da, w Internecie. I gdzie tylko się da, sprawdzam miejską komunikację jako pasażer, ale to dotyczy głównie Europy, bo na przykład w Marrakeszu szybko przerzuciłem się na taksówki, to jednak mocno inne realia. W Europie, nawet gdy docieram gdzieś samochodem, to zostawiam go i potem już tylko sieć miejska.

Któraś zachwyciła Cię szczególnie?

Najbardziej jestem pod wrażeniem tego, co widziałem w Niemczech, w Berlinie czy Dreźnie, ale też w Wiedniu. Tam komunikacja miejska ma naprawdę priorytet w organizacji ruchu.

Zgaduję, że jako rzecznik musisz czytać ogrom maili i wszelkiego rodzaju wiadomości nadsyłanych do Was przez pasażerów.

Zdarzają się postulaty, które są „kreatywnością” szczególnie zapadają Ci w pamięć?

Jedna z pasażerek poskarżyła się, że gdy szła na obcasach, to akurat zmieniała się zwrotnica i uszkodziła jej but, no i że oczywiście tak nie powinno być. Komuś też, pamiętam, szczerze się nie spodobało, że gdy w samochodzie słucha radio, to sygnał jest zakłócany przez stojący obok tramwaj. Takich „pomysłowych” uwag jest trochę.

Pasażerowie potrafią też zostawić w tramwaju czy autobusie praktycznie wszystko, mamy w pamięci Twój niedawny post na Fejsie o znalezionej w pojeździe wiolonczeli. Zdarzyły się też: rower, wózek dziecięcy, a nawet sztuczna szczeka. Choć najczęściej to są chyba po prostu parasole.

To historie zwykle dość zabawne. Czym zatem jest dla Ciebie sytuacja kryzysowa?

Na pewno największą był niedawny włam hakerski. Chwilę zajęło, zanim zyskałmy pewność, że to atak. I potem trzeba było szybko pomyśleć, jak to komunikować, aby być uczciwym i transparentnym, ale też nie wzbudzić nadmiernie paniki i nie wyolbrzymić lęku naszych pasażerów.

Na Twoim Fb widzimy co chwilę, że wycynowo biegasz, także maratony: Warszawa, Poznań, Rawenna, Malaga, oczywiście kilkanaście razy Kraków, a ostatnio Stambuł, czyli – jak oświeciłeś nas w swoim poście – jedyny maraton z trasą na dwóch kontynentach. Uzależnienie?

Chyba tak. Właściwie to nie chyba. Biegam od liceum, czyli już... trzydzieści lat. Wtedy ►

► to nie było modne, czasem wręcz dziwne. Urodziłem się w Limanowej, a mieszkalem w małej miejscowości koło Mszany Dolnej, w Wilczycach. Trenowałem, aby mieć dobry wynik, ale wybiegałem po zmroku, bo człowiek biegający bez celu był wtedy uważany za kogoś w rodzaju wariata.

Przygotowania to pewnie poważne wyzwanie, prawda? Spodziewam się, że odpowiedź, która teraz padnie, mnie przerosnie. Muszę biegać dużo, czasem pięć razy w tygodniu. Teraz przede mną Łódź na początku kwietnia, a na koniec miesiąca Madryt. Gdy nie ma czasu po pracy, potrafię wstać o 4 rano, także zimą. Walczyłem o dobre wyniki, bo one dają prawo do wzięcia udziału w najważniejszych maratonach. Kiedyś przebiegłem 100 km w biegu górskim – to była pętla z Krynicy przez Ryto i z powrotem do Krynicy, start o trzeciej w nocy. Był też bieg 80-kilometrowy w Gorcach.

Odpowiedź przerosła mnie jeszcze bardziej, niż się spodziewałam, martwię się o Ciebie.

Co Ty na litość boską robisz w ciągu tych prawie trzech godzin biegu? Audiobooków nie słuchasz przecież. Słuchasz muzy?

Nie. Jest spokój. Ja sobie wtedy po prostu myślę. Czasem też o pracy, planuję, porządkuję, układam w głowie teksty. Ale przede wszystkim jestem sam z sobą i psychicznie odpoczywam. Reset.

Jako językoznawca albo językoznawczy- ni muszę zapytać o jeszcze jedną rzecz: kierowca to motorniczy. Macie jednak coraz więcej kobiet na pokładzie.

Tak, już 160 kobiet prowadzi tramwaje, czyli co piąta osoba to...

No właśnie, to jest to pytanie językoznawcze – kobieta motorniczy to...?

Używam formy „motornicza”. Choć wiadomo, że chyba każdy nowy feminatyw wzbudza emocje, pamiętam burzę pod postem, w którym użyłem słowa „kierowczyni”.

Nie martw się, przed nami jeszcze niejedna burza wokół feminatywów. I na pożegnanie

zapytam: zaraz wyjdiesz z mojego gabinetu, wsiądziesz w tramwaj i co będziesz czytał w drodze do domu?

[I tu Marek Gancarczyk nachyla się do swojej torby, a po chwili wyciąga z niej... „Rocznik Biblioteki Kraków”!].

Tekst z waszego „Rocznika”, jestem w trakcie i muszę skończyć.

Teraz musimy powiedzieć naszym czytelnikom, że prawie spadam z krzesła z wrażenia i że naprawdę nie jest to żadna ustawka pod wywiad. Ty naprawdę masz w torbie nasz „Rocznik”? Coś niesłychanego...

Tu jest kilka tekstów o mało znanych wątkach z biografii pisarzy. Mówiłem ci – gdy zacznę coś czytać, to muszę skończyć...

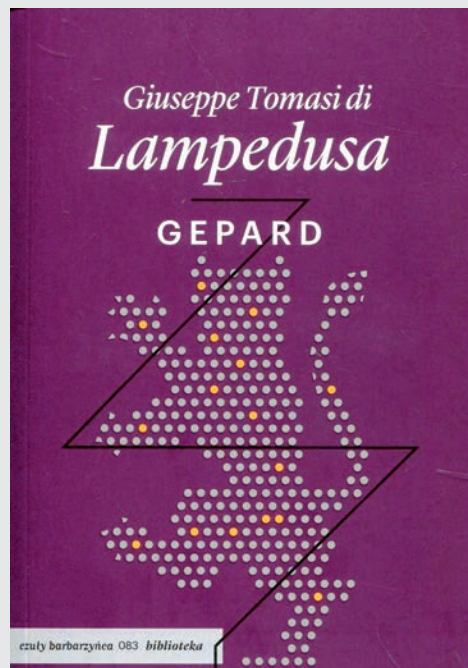
**| Rozmawiała:
Agnieszka Staniszevska-Mól**

RICHARD BRADFORD, **ORWELL. CZŁOWIEK NASZYCH CZASÓW**
tł. Aleksandra Żak

Znakomita biografia George'a Orwella – pisarza, publicysty, wnikliwego obserwatora oraz celnego komentatora życia społecznego i politycznego, który wyprzedził swój czas. Utwory Orwella są wciąż aktualne, a tytuł pozwala na nowo spojrzeć na postać wybitnego pisarza i prognozy zawarte w jego twórczości.

Znak Koncept, Kraków 2022

GIUSEPPE TOMASI DI LAMPEDUSA, **GEPAED**
tł. Stanisław Kasprzysiak

Powieść włoskiego pisarza to literackie arcydzieło, które doczekało się wielu tłumaczeń oraz nagrodzonej Złotą Palmą ekranizacji. Przedstawia sylwetkę sycylijskiego arystokraty w ważnym dla Włoch momencie historycznym – przełomie wieków XIX i XX i zachodzących wówczas zmian społecznych.

Czuły Barbarzyńca Press, Warszawa 2015

Gala finałowa „Czytelnika Roku 2024”

Dziesiąta, jubileuszowa edycja konkursu „Czytelnik Roku 2024” już za nami! Zwieńczeniem trwającego niemal cały rok konkursu była uroczysta gala, która odbyła się 22 marca w Teatrze Ludowym. Naszą czytelniczą imprezę, ze względu na rekordową liczbę laureatów – 525 osób, podzieliliśmy na trzy tury. Zwycięzcy konkursu, którzy spełnili wszystkie wymagania formalne, zdobyli tytuł „Czytelnika Roku” lub „Czytającego Rodzica”, a także otrzymali specjalnie na tę okazję przygotowane nagrody: unikatowe torby „Czytelnika Roku 2024”, fantastyczne czytelnicze kubki i kalendarze, książki oraz pamiątkowe dyplomy. Gratulacje i wyjątkowe upominki laureatom wręczyli: Izabela Ronkiewicz-Brągiel –

zastępca dyrektora Biblioteki Kraków ds. merytorycznych, Halina Szłapa – zastępca dyrektora Biblioteki Kraków ds. administracyjnych i organizacyjnych oraz obecni na gali goście: Jakub Kosek – przewodniczący Rady Miasta Krakowa, Paweł Szczepaniak – pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Kultury, Magdalena Mazurkiewicz – przewodnicząca Komisji Kultury i Ochrony Zabytków Rady Miasta Krakowa i Marcin Baniak – dyrektor Działu Promocji Wydawnictwa Literackiego. Na uroczystości gościliśmy również przedstawicielkę Krakowskiego Biura Festiwalowego – Marię Świątkowską. Galę uświetniły piosenki w wykonaniu aktorów Teatru Ludowego: Marty Bizoń, Roksany Lewak i Jana Nosala.

Szczególne podziękowania należą się całorocznym partnerom konkursu: Gale-rii Bronowice, Wydawnictwu Literackiemu, Krakowskiemu Teatrowi Scena STU i Krakowskiemu Biuru Festiwalowemu – operatorowi programu Kraków Miasto Literatury UNESCO, a także Teatrowi Ludowemu w Krakowie – za udostępnienie sali, oprawę artystyczną i pomoc w organizacji gali.

Jednak największe brawa należą się wszystkim laureatom i uczestnikom konkursu. To dzięki Wam, Drodzy Czytelnicy, Biblioteka Kraków po raz kolejny może ogłosić wielki sukces czytelniczy i powiedzieć, że Kraków czyta.

| Anna Jędrzejowska

**czytelnik
roku 2024**

Działo się w Bibliotece Kraków

Marzec w Bibliotece Kraków obfitował w szereg wspaniałych wydarzeń. Już po raz kolejny wzięliśmy udział w wyjątkowej inicjatywie promującej równość, aktywność społeczną oraz historyczne i obecne znaczenie kobiet dla miasta, pn. „Miesiąc Krakowianek”. W ramach tego projektu w 13 filiach przygotowane zostały specjalne „Dziewczyńskie półki”, zaproponowaliśmy szereg spotkań oraz wystaw związanych ze znamienitymi kobietami Krakowa. Marzec to także inauguracja cyklu wydarzeń w Filii nr 47 pn. „Desant w Bibliotece Kraków, czyli spotkania na Dywizjonu” finansowanego ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024. W naszych filiach mieliśmy przyjemność

gościć na spotkaniach autorskich m.in.: Magdalenę Grzebałkowską i Ewę Winnicką, Alicję Ziolo, a także Annę Hojwę i Agnieszkę Konior oraz wielu innych autorów. Natomiast Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką” zaprosił na spotkanie z cyklu „Salon Literacki Biblioteki Kraków” z Andrzejem Nowakowskim. Już teraz zapraszamy do Biblioteki Kraków na kolejne ciekawe wydarzenia, a informacje o nich znaleźć można na naszej stronie internetowej biblioteka.krakow.pl oraz w niniejszym miesięczniku.

| Anna Jędrzejowska

Anna Hojwa i Agnieszka Konior – autorki książki *Kraków. Spacerownik literacki*. Spotkanie prowadziła Joanna Gruszka z Biblioteki Głównej.

„Dziewczyńska półka” w Filii nr 8, a przy niej Ewelina Pytel – pełnomocniczka Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Równościowej oraz Agnieszka Staniszevska-Mól – dyrektorka Biblioteki Kraków.

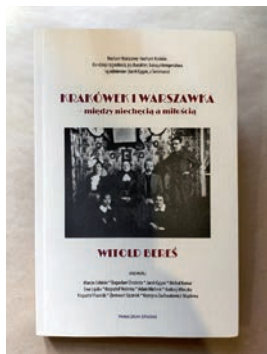
Spotkanie z Magdaleną Grzebałkowską i Ewą Winnicką – autorkami książek *Jak się starzeć bez godności* oraz *Na bogato. Jak się starzeć bez godności 2* – zorganizowane w Filii nr 47.

Spotkanie z Alicją Ziolo – autorką książki *Krakowianki. Twarze polskiej herstorii* oraz Ewelina Pytel – pełnomocniczka Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Równościowej zorganizowane w ramach „Miesiąca Krakowianek”. Rozmowę prowadziła Agnieszka Staniszevska-Mól – dyrektorka Biblioteki Kraków.

W „Salonie Literackim Biblioteki Kraków” gościliśmy Andrzeja Nowakowskiego, który opowiadał o książce *Wawel mój – Wawel nasz / My Wawel – Our Wawel*. Rozmowę prowadziła Beata Kwiatkowska-Kopka.

Ponad podziałami?

Czy podział na „krakówek” i „warszawkę” jest zdemonizowany? A może paradoksalnie wzmacniają go też te głosy, które podkreślają, że podział jest urojony i nie ma większego sensu? Adam Michnik, jeden z rozmówców Witolda Beresia, nazwie go „sporem mentalnym”. Czy faktycznie Kraków przegląda się w Warszawie jak w lustrze? Zależy, kogo zapytać. Autor pyta więc Jacka Cygana, Ewę Lipską, Krzysztofa Maternę, Andrzeja Mleczkę, Ziemowita Szczerkę, Krystynę Zachwatowicz-Wajdową i wielu innych. Dla niektórych z nich Kraków jest domem od zawsze, dla innych jedynie bywa, a dla jeszcze kolejnych nim niegdyś był.

Historia miksuje życiorysy od zawsze: autor przebudowy Sukiennic – tych, jakie znamy dzisiaj – urodził się w Warszawie, podobnie jak autor pomnika Adama Mickiewicza na Rynku i jak Piotr Skrzynecki. Dowiadujemy się też z anegdot przytoczonych przez Witolda Beresia, jak odebrał Kraków leżący w hotelowym łóżku Bolesław Prus, budzony bezlitośnie przez hejnalistę z wieży Mariackiej o nieprzyzwoicie wcześniejszej godzinie.

Przeczytamy również, że nawet ze schodów ruchomych pod Wawelem i w stolicy korzysta się inaczej. Że picie kawy ze szklanki, a nie filiżanki w jednym miejscu uchodziło, a w innym nie. I że krupnik to dla jednych przede wszystkim zupa, a dla drugich jednak wódka.

Jak mówi jeden z występujących w tej książce: „derby między stolicami”. Zatem odgwiżdżmy start meczu i... do lekury!

| Agnieszka Staniszevska-Mól

WITOLD BERES
**KRAKÓWEK I WARSZAWKA – MIĘDZY
NIECHĘCIĄ A MIŁOŚCIĄ**
Panaceum Studio | Kraków 2024

Życie nie zawsze jak serial

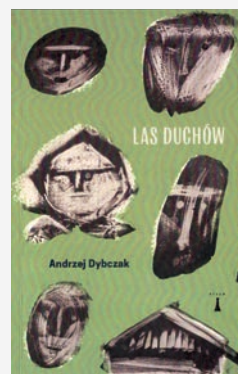
W przypadku Maria Vargas Llosy wybór jednej jego książki, na którą warto zwrócić uwagę, jest bardzo trudny. Laureat literackiej Nagrody Nobla w 2010 roku ma na koncie wiele znakomitych powieści wpisujących się w nurt prozy iberoamerykańskiej. Wśród nich wyróżnia się *Ciotka Julia i skryba* – autobiograficzna, zaprawiona sporą dawką groteskowego humoru opowieść o romansie młodego Maria i sporo starszej od niego krewnej, tytułowej Julii.

Opublikowana pod koniec lat 70. XX wieku powieść łączy fikcję literacką z wątkami autobiograficznymi z życia Llosy, który wbrew woli rodziny ożenił się z własną ciotką, a całe zdarzenie potraktował jako kanwę fabuły, która wywołała spore kontrowersje w Ameryce Łacińskiej ze względu na kwestie obyczajowe. Obok wątku romansu młodego Maria z Julią powieść skupia się także na historii ekscentrycznego scenarzysty radiowych oper mydlanych Pedro Camacho, którego coraz bardziej chaotyczne i absurdałowe pomysły na fabułę wywołują konsternację oraz oburzenie słuchaczy. Oba wątki przeplatają się, tworząc bogatą i wielowarstwową, potraktowaną z przymrużeniem oka opowieść o satyrycznym zacięciu.

Llosa z humorem i wyraźną ironią opisuje realia peruwiańskiego społeczeństwa. Nielinearna konstrukcja fabuły, groteskowe przerysowanie, aluzyjność oraz wnikliwe obserwacje społeczne z jednej strony, z drugiej zaś analiza granic między fikcją a rzeczywistością oraz wpływ mediów na postrzeganie świata – to tylko niektóre z wątków precyzyjnie przemyślanej powieści, która skłania do refleksji nad naturą ludzkich relacji oraz mocą sprawczą literatury.

| Tomasz Radochoński

MARIO VARGAS LLOSA
CIOTKA JULIA I SKRYBA
tł. Danuta Rycerz
Wydawnictwo Rebis | Poznań 2000

Porge madź, czyli las duchów...

Las duchów to reporterska opowieść o świecie zaginionym i wciąż pograżającym się w niepamięć, o krainie i ludziach pozbawionych tożsamości etnicznej. Żyją tam od zawsze, czując, że to ich miejsce. Pozbawieni wszystkiego, prawa do własnej ziemi i zasobów geologicznych, własnej kultury, nawet nadziei na normalniejsze jutro... Akcja zaczyna się w 2016 roku w krakowskim Muzeum Etnograficznym, gdzie autor ogląda kolekcję syberyjską. Powstawała z darów zesańców, kolekcjonerów, podróżników. Tajemnicze przedmioty przywędrowały do Krakowa z głębokiej tajgi, rozległej tundry, niedostępnych gór, znad północnych mórz. „Miały opowiadać o człowieku, a teraz nie umiały opowiedzieć nawet o samych sobie, bo z czasem zapomniano ich sensy, nazwy, imiona właścicieli” – komentuje autor. Wśród nich są przedmioty kultowe związane z kulturą Nieńców opisane jako „lalki”, a w rzeczywistości będące szamańskimi figurkami. Są też darowane przez Izydora Sobieskiego, zesłanego do Guberni Tobolskiej za pomoc w powstaniu styczniowym, kultowe stroje Selkupów. W końcu udajemy się z autorem w miejsca, z których przedmioty te prawdopodobnie pochodzą. Autor opisuje długie podróże koleją, samolotami, które nie zawsze dolatują, samochodami, buranami, w końcu saniami ciągniętymi przez renifery, a następnie spotkania i rozmowy w nieprawdopodobnej rzeczywistości powstałej ze niszczonej przez dziesięciolecia przez walec sowieckiego komunizmu kultur i ludów żyjących w tajdze.

| Janusz M. Paluch

ANDRZEJ DYBCZAK
LAS DUCHÓW
Wydawnictwo Nisza |
Warszawa 2024

Książki są jak klucze do drzwi – otwierają dzieci na rozmowę. Gdy przekreślimy już taki klucz, pozwólmy dziecku we własnym tempie uchylać drzwi do świata emocji, relacji społecznych, doświadczania, odkrywania oraz zrozumienia siebie i świata. Niech samo urządza tę przestrzeń rozmowy, a my i książka wspierajmy je w tym. CZYTAJCIE I ROZMAWIAJCIE!

| Redakcja

Książka do wspierania

Szukałam i potrzebowałam takiej książki. Ważny temat jest tu przekazany w odpowiedzialny i bezpieczny sposób. Książka o granicach przestrzeni osobistej (dla dzieci 3+), napisana prosto i z wrażliwością, uczy dzieci już od najmłodszych lat, że mają prawo wyznaczać granice, zwłaszcza gdy dotyczą one bliskości i cielesności. Mała Emma lubi przytulasy i buziaki rodziców, ale nie lubi przytulania i buziaków odwiedzających ją gości. Babcia, ciocia i wujek nie szanują granic Emmy. W takiej sytuacji potrzebny jest mądry, wspierający dorosły. W książce jest nim tata, który przyprowadza pewnego dnia wielkiego psa Tytana. Zwierzak w przeciwieństwie do Emmy „uwielbia gości i bardzo lubi buziaki” i od tej pory to on wita w pierwszej kolejności gości... Z pomocą książki porozmawiacie na temat uszanowania przestrzeni osobistej w bardzo przyjazny sposób. I piękny, bo oryginalne ilustracje dodają jej uroku. Metafora zwierząt połączona z odbiorem kontaktu z dorosłymi przez małą Emmę zmysłami powonienia, słuchu, dotyku i wzroku tworzy fenomenalny przekaz. Dużą wartością książki jest to, że stwarza możliwość porozmawiania na jej podstawie (profilaktycznie) o stawianiu granic obcym ludziom.

Książka otrzymała nagrodę główną Komitetu Ochrony Praw Dziecka w ramach konkursu Świat Przyjazny Dziecku.

| Roksana Kociołek-Kaszyńska

ANITA LEHMANN

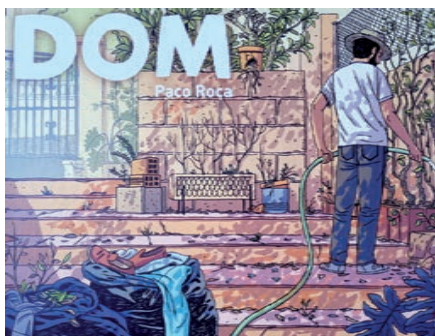
TULI TULI, CMOK CMOK

il. Kasia Fryza

tł. Paulina Błaszczkiewicz

Wydawnictwo Kropka | Warszawa 2020

RECENZJE

Dom wspomnień

Odejście bliskiej osoby czy przemijanie to tematy uniwersalne. Próby rozliczenia się z przeszłością czy wytłumaczenia sobie sensu relacji z drugim człowiekiem, a w szczególności z rodzicem, pojawiają się w życiu każdego człowieka. Wcześniej czy później przychodzi nam się mierzyć ze smutkiem po utracie najbliższych. Nie zawsze potrafimy sobie poradzić z tymi uczuciami. Paco Roca w sposób niezwykle delikatny i prosty odmalowuje przywołane emocje, niemym świadkiem zdarzeń czyniąc dom, do którego po śmierci ojca wracają dzieci. *Dom* to komiks wyjątkowy. Nie ma tu przypadkowych kadrów. Wszystkie dialogi i sceny z życia mają głęboki sens. Opowieść toczy się w spokojnym, miarowym tempie, a każda scena buduje wyjątkowe przesłanie. Trójka dorosłego rodzeństwa w rok po śmierci ojca musi wreszcie zdecydować, co zrobić z domem, który stoi pusty. Odwiedziny w miejscu jednoznacznie związanym z rodzicem przywołują wspomnienia zarówno dobre, jak i złe. To one w dużej mierze pozwalają bohaterom zrozumieć, kim są i jaki wpływ na ich tożsamość miała postać ojca. Decyzja o sprzedaży domu jest momentem bilansu i rozliczeń. Każdy w tym komiksie dostrzeże fragment własnych doświadczeń. Każdy też doceni kunszt artystyczny autora, który z dużą wrażliwością odmalował smutek po utracie rodzica u osób, które nie zawsze chcą lub potrafią się do niego przyznać.

| Jan Brodowski

PACO ROCA

DOM

tł. Tomasz Pindel

Wydawnictwo Kultura Gniewu |

Warszawa 2022

Kunsztowne imaginarium

Troje bohaterów argentyńskiej sceny literackiej: Jorge Luis Borges, Adolfo Bioy Casares, Silvina Ocampo, wielki mistrz i równie utalentowane pisarskie małżeństwo. Borgesa właściwie nie trzeba nikomu przedstawiać, Bioy Casares, dzięki książkom wydawanym przed laty w serii iberoamerykańskiej Wydawnictwa Literackiego, zagrościł na pewien czas w świadomości czytelniczej. Silvina Ocampo jak do tej pory nie miała szerszej reprezentacji na polskim rynku wydawniczym. Sześć opowiadań opublikowanych w antologii *Opowieści niesamowite z Hispanoameryki* zaostriżyło apetyt nie tylko zwykłych odbiorców, ale również Olgi Tokarczuk, dzięki czemu w serii Wydawnictwa Literackiego „Innych Konstelacje”, której patronuje właśnie noblistka, możemy wreszcie zakosztować tych niezwykle utworów.

Otoczona silnymi osobowościami potrafiła pisać własnym, oryginalnym językiem. Wyobraźnia twórcza argentyńskiej autorki opiera się na trzech filarach. Pierwszym jest drobniawcze odtworzenie stanów psychicznych, które ujawniają się poprzez wydarzenia, ale również otoczenia. W *Przedmiotach* bransoletka znaleziona po latach w przypadkowym miejscu mówi więcej o stanie wewnętrznym bohaterki niż wypowiedziane słowa. Kolejno objawia się nam fatum krążące nad światem przedstawionym, tak jak wtedy gdy Christine (*Dom z cukru*) zaczyna przejmować cechy osobowości poprzedniej lokatorki nowo zakupionego domu. Ostatni składnik tej intrygującej mieszanki stanowią makabra i groza, uwiadamiając się tu pokrewieństwo z mistrzem mrocznych opowieści Horacim Quirogą.

| Radosław Kurzeja

SILVINA OCAMPO

FURIA I INNE OPOWIEDANIA

tł. Tomasz Pindel

Wydawnictwo Literackie | Kraków 2024

Literacko-filmowy powrót do Macondo

Pewnie dla wielu pierwszym skojarzeniem z literaturą iberoamerykańską będzie *Sto lat samotności* Gabriela Garcíi Márqueza. Ta sama powieść przychodzi na myśl prąd literacki 2. poł. XX wieku charakterystyczny dla prozy Ameryki Łacińskiej, łączący elementy przeciwstawne: rzeczywistość i magię. Jak powstało najwybitniejsze dzieło realizmu magicznego?

Márquez spędził dzieciństwo w domu dziadków wypełnionym legendami, duchami, opowiadaniem babci i licznych ciotek. Tam właśnie usłyszał historię o losach założycieli osady Macondo, rodziny Buendíów, którą wiele lat później spisał. Bohaterowie naznaczeni piętnem kazirodstwa wiodą życie wypełnione samotnością. Każdy z nich ma swoją własną, nadzwyczajną historię, ale łączy ich odwieczne odosobnienie i dom rodzinny – centralny punkt. Czas w powieści zatacza pętlę. Powtarzają się sytuacje, imiona, przepowiednie. W efekcie tego błędnego koła powtórzeń Macondo może być odczytywane jako miejsce symboliczne, mityczne, które istnieje „wszędzie i nigdzie”.

Na podstawie książki kolumbijskiego pisarza powstaje obecnie serial o tym samym tytule. Kilka odcinków zostało już wyemitowanych. Produkcji podjął się Netflix, kojarzony bardziej z luźnymi adaptacjami filmowymi niż wiernymi ekranizacjami. Co zaskakujące, serialowi bliżej do tych drugich, choć jednocześnie unika pewnych kontrowersyjnych wątków obecnych w książce. Zrealizowany z rozmachem serial pokazuje tętniące życiem Macondo, w wartkiej akcji gubi się tytułowa samotność zaakcentowana mocno w książce. Tego mi brakowało, ale nie żałuję powrotu do Macondo.

| Joanna Gruszka

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ
STO LAT SAMOTNOŚCI
tł. Grażyna Grudzińska,
Kalina Wojciechowska
Muza | Warszawa 1999

Tango na śmierć i życie

Max to szalenie przystojny tancerz tanga, okradający damy z wyższych sfer. Po ubiorze swoich ofiar potrafi ocenić lukratywność ewentualnych trofeów. W młodości świat był dla niego wielkim, fascynującym wyzwaniem, a uśmiech, dotyk, spojrzenie czy pocałunek służyły jako narzędzia pracy. Mecha jest żoną sławnego kompozytora, a także kobietą, o której mężczyźni marzą w najskrytszych snach. Korzysta z życia tak, jakby świat istniał tylko dla niej. Spotkali się na transatlantyku i wspólnie zatańczyli tango, które połączyło ich wielkim uczuciem na całe życie. Zetknęli się z sobą jeszcze tylko dwa razy i za każdym razem były to chwile niezwykle intensywne, pełne erotyzmu, a nawet perwersyjności.

Reverte sięgnął po różne gatunki powieściowe: tatrzykowską, obyczajową, romans i choć czasami popada, być może celowo, w przesadną sentymentalność, stworzył książkę niezwykle urokliwą. Język pełen jest subtelności i wyrafinowanych porównań, psychologia postaci interesująca. Atmosfera dzieła ocieka erotyzmem, wyszukaną nonszalancją, a także nostalgią. Dwie wojny światowe zaważyły na losach bohaterów, powodując, że wyrafinowany świat, w którym żyli, przestał istnieć. Mecha, której w życiu było łatwiej dzięki bogactwu, radziła sobie i zawsze była na szczycie. Max, wywodzący się z argentyńskich nizin społecznych, brylował i uciekał dopóki się nie zestarzał. Luksusowe wille, transatlantyk, drogie ubrania, perfumy, biżuteria oraz spekulunki Buenos Aires czy włoscy szpiegowie powodują, że świat powieści jest niezwykle barwny, wciągający, zaciekawia i budzi głęboko ukryte tęsknoty.

| Paweł Czachor

ARTURO PÉREZ-REVERTE
MĘŻCZYŻNA, KTÓRY TAŃCZYŁ TANGO
tł. Joanna Karasek
Wydawnictwo Znak | Kraków 2013

Drodzy Czytelnicy! Ale się cieszymy, że ściecie nam swoje recenzje! Teraz czas na kolejną! Pamiętaj, Ty też możesz być naszym recenzentem – wyślij nam swoją literacką opinię! Możesz ją przesłać mailowo (recenzje@biblioteka.krakow.pl); więcej informacji znajdziesz na stronie Biblioteki Kraków. Jaki jest plan? Co miesiąc chcemy czytać Wasze recenzje! Wybieramy najlepsze, które publikujemy i nagradzamy! Do czytania!

| Redakcja

Recenzja Czytelnika

Debiutujący obszerną powieścią czterdziestoletni Jul Łyskawa prezentuje się czytelnikom i czytelniczkom enigmatycznie, akcentując przede wszystkim to, że jest kibicem Legii Warszawa. Zapewne nie jest to najlepsza promocja własnej twórczości wśród krakowskich czytelników, lecz mimo to zachęcam, aby dać szansę autorowi i zapoznać się z *Prawdziwą historią Jeffreya Watersa i jego ojców*, która w ostatnich miesiącach mocno namieszała w literackim świecie.

Prestiżowe nominacje i nagrody sprawiają, że o Łyskawie będzie głośno w tym roku. Czy jest to literatura przełomowa, jak obwieszczają recenzje? Zapewne czas pokaże. Na pewno jest to coś zupełnie innego na rynku książek.

Debiut Łyskawy to książka eksperymentalna, wielowątkowa, osadzona w kulturze amerykańskiej. Najważniejszy zaś koncept powieści osadza się na purnonsensownym żarcie, którego zdradzenie byłoby jednak spoilerm. Niektórych humor Łyskawy niezmiennie rozbawi, innych – wręcz przeciwnie. Warto jednak samemu wyrobić sobie opinię na temat *Prawdziwej historii*!

| Filip Rekucki-Szczurek

JUL ŁYSKAWA
PRAWDZIWA HISTORIA JEFFREYA WATERSA I JEGO OJCÓW
Wydawnictwo Czarne | Wołowiec 2024

„Poezja jest tańcem myśli”

tak napisał w wierszu *Meduza-kotletuza*
(z tomu *Kotlet frazy*) poeta Robert Rybicki

Fot. Zbigniew Libera

Robert Rybicki urodził się w 1976 w Rybniku. Studiował prawo i polonistykę na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Był nauczycielem języka polskiego w VI LO w Rybniku. Później miał się różnych zajęć. Można śmiało powiedzieć, że Robert Rybicki to czytelnik i redaktor, performer i widz, tłumacz i animator, poeta i krytyk poezji, autonomiczny badacz języka poetyckiego. Próbuje sił w prozie, śpiewa i pogrywa na perkusji w zespole The Boÿlers w Krakowie.

Mieszkał w Torbay, Londynie, Pradze, Wiedniu, Wrocławiu, Gliwicach i Poznaniu, ostatecznie osiadł w Krakowie, gdzie organizuje OPEN MIC w Bazie przy ul. Floriańskiej 15, współtworzy Krakowską Szkołę Poezji. Należy do Stowarzyszenia Pisarzy Polskich.

Jest autorem kilku ogłoszonych drukiem dzieł o strukturze wierszy: *Epifanie i katatonie* (Instytut Mikołowski, 2003), *Motta robali* (Instytut Mikołowski, 2005), *Stos gitar* (Staromiejski Dom Kultury, Warszawa

2009), *Gram, mózgu* (WBPiCAK, Poznań 2010), *masakra kalaczakra* (WBPiCAK, Poznań 2011), *Dar Meneli* (Biuro Literackie 2017), *Podręcznik naukowy dla onironautów* (Biuro Literackie 2018), *Pogo Głosek* (Biuro Literackie 2019), *blask glaci* (papierwdo-le 2021), *myśl śliną* (Ha!art, Kraków 2022), *Kotlet frazy* (WBPiCAK 2024); ponadto *Dar Luzru* (Protimluc, Ostrava 2014), *Gram mózgu* (Malvern, Praha 2021), *Squatters' Gift* (Dalkey Archive Press/Deep Vellum, Dallas 2021), *mysl slinoju* (Krok, Tarnopol 2025). Został doceniony przez krytyków. Laureat Górnośląskiej Nagrody Literackiej „Juliusz” za tom *Dar Meneli* (2018), Podwodny Poeta Wrocławia (2008), kolaureat Ceny Františka Krieglá (razem ze skłótem Klinika, Praha 2016).

Twórczość Roberta Rybickiego wymaga od czytelników przemyslenia na nowo podejścia do języka poetyckiego. Poeta szuka różnych znaczeń, brzmień w języku czy nawet nisz w polszczyźnie jak slangi, gwary,

dialekty, zestawia je nawet na przestrzeni jednego zdania czy frazy i czytelnik otrzymuje szokującą mieszankę poetycką, pełną eksplodujących jak race metafor. Do opisu świata używa bardzo mocnego języka, ale jednak tak naturalnego dla naszej potocznej mowy, by za moment olśnić przepięknym poetyckim opisem przyrody, sztuki. Poeta fascynuje się odkryciami archeologicznymi i historią Ziemi, a równocześnie odkrywa przed czytelnikami tajniki ludzkiego umysłu oraz zakłamania systemu, mapując jednocześnie pole zagrożeń w sferze informacji, kpiąc z własnej głupoty, wrzeszcząc jak wariat albo Johnny Rotten podczas pierwszego występu z Sex Pistols. Kapela narodziła się w tym samym czasie, co Robert Rybicki. Stąd punk. Jeśliby porównać poezję do czegoś eksplodującego racami, to poezja Rybickiego jest jednym wielkim Sylwestrem!

Podczas wręczania Górnośląskiej Nagrody Literackiej „Juliusz” dr Monika Głosowicz przedstawiła poetę słowami: „Autor *Daru Meneli*, wpisując się w najlepsze awangardowe tradycje, każe badawczo przyjrzeć się strukturom organizującym jednostkowe i wspólnotowe życie każdego z nas. Uruchamiając «plan mowy, który wytrąci retorykę z równowagi», *de facto* pokazuje, jak dalece podporządkowaliśmy nasze życie instytucjom (języka, szkoły, narodu etc.). Sam, próbując mówić spoza tych porządków, podejmuje trud nieustannego weryfikowania własnego widzenia świata. Budując – jak mówi, anarchistyczny kościół, którego brakuje polskiej kulturze – jednocześnie proponuje też nową wizję etyki w świecie, w którym każdy i każda powinni mieć prawo funkcjonować na własnych zasadach”.

Poezja Roberta Rybickiego jest tańcem myśli, które opisują skomplikowaną rzeczywistość. Autor pląsa między zawilocią świata a bolesnym doświadczeniem własnego istnienia, opisuje cierpienie i rozkosz bycia, wielokrotnie przy tym prowokując czytelników do śmiechu, a jego książki kupując sobie często zakochane pary!

**| Ludmiła Guzowska
we współpracy z Robertem Rybickim**

Dzień dobry; jest lepiej

Dzień dobry, dniu mdły w mgle. Mglisty dniu.
Krzak bzu w drzewie,
szadź, szron, śnieg;
nić, zwrot, ścieg.

Normalnie legalnie w sprzedaży jest trawa.

Pień, bobry, pies gryzł chleb. Dżdżysty dniu.
Kopnij w drzewie,
szadź, szron, śnieg,
pić, jeść, spać.

Normalnie zaczyna mnie kopać ta trawa.

Mózg dobry, wód złych moc. Ciemny dniu.
Nędz dzień w drzwiach,
szadź, szron, śnieg,
cień drży w tle.

Normalnie centralnie zasypiam przy wierszu.

Imprezja

Jeśli nie jest to kurhan,
być może był to wulkan?
Nie, durniu, to kem!
Aż trzech was jest
w jednej osobie? Te,
przestań gadać do siebie!
Przecież jestem sam
na ściernisku. Cisza!

Salwy śmiechu

Pokoż tyń zygotat hasioków.

Gram szum telewizorów śnieżących,
dźwigów zgrzyt i skrzyp.

Nieś się jak gałązka po górskiej rzece,
mnichu bez cnót psich.

A wykład jest o pustce w głowie?

Jak tu się odgnoić, powiedz.

Z3

Żar lat się dziś,
niebem lśnił.

Ząb wgryzł się w chleb.
Temat w konstrukcji tomu, o!

Dzień żdźbeł ściągł świst.
Cień cmy, mgła z ciem.

Zdziwiony element społeczeństwa.

Abonament na percepcję.

Marzenie jest widzeniem przyszłości.

Kiedy

można podejść
podejść? Pięść zjeść.
Przez sen pięść zjeść.
Żrebie żre żleb.
Żre złóg żłobu. Mózg, gnić,
wpadłem w torń snu,
ale teraz
jest jawa.

Meduza-kotletuza

Redaktor jeden chciał pogrubić wszędzie
czcionki w tytułach.
Matematyk jeden z kolei wymyślił zero z nicości
i to zero jest przyczyną wielu nieszczęść.

Przed drukiem
poezja jest tańcem myśli –
przetłóćcie czie,
tłóćcie czie,
tłóć czie,
tłóć cień.

W necie ciekawie –
jakiś świr.

Poezja jest tańcem myśli.

Się bawi się.

Kolumbijska wielkanoc

Wkrótce Wielkanoc. Będziemy uczestniczyć w Triduum Paschalnym, opłakiwać śmierć Jezusa i świętować Jego Zmartwychwstanie. Nie braknie poświęconego pokarmu, na stołach pojawią się pisanki. Niektórzy odwiedzą Boży Grób.

A jak obchodzą Wielkanoc Kolumbijczycy? Czy są duże różnice w świętowaniu Wielkanocy? W Kolumbii świętowanie zaczyna się już w Niedzielę Palmową. Na mszę przynosi się gałązki rozmarynu i liście palmy. W Wielki Czwartek i Piątek zachodzą się długotrwałe procesje. Te dni są ustawowo wolne od pracy. Obowiązują postne posiłki, przeważnie są to suszona ryba i drób. Nie jada się czerwonego mięsa. Tragarze, tak zwani *cargueros*, niosą na ramionach figury Jezusa i Matki Bożej. Rola *cargueros* jest dziedziczona z pokolenia na pokolenie od XVI wieku. Na ulicach są ułożone dywany z kwiatów. Wierni wraz z duchownymi podążają za *cargueros*, modlą się, śpiewają. Gorący klimat i wielogodzinna procesja są trudne do zniesienia, dlatego też wzdłuż drogi znajdują się stragany z napojami i drobnymi przekąskami. Dla dzieci można przy okazji kupić coś słodkiego lub kolorowego kurczaczka, a ciekawy turysta z pewnością znajdzie dla siebie jakąś pamiątkę. W Kolumbii, podobnie jak w Polsce, spożywa się na Wielkanoc jajka, ale nie są one ozdabiane. Nie ma również tradycji święcenia pokarmów. Natomiast Kolumbijczycy odwiedzają w Wielkim Tygodniu siedem kościołów. Nawiedzenie i modlitwa w każdym z tych kościołów symbolizuje drogę Jezusa na śmierć.

Czy warto wybrać się do Kolumbii lub innego kraju w Ameryce Południowej? Na pewno tak. Jest tam mnóstwo zaczerpniętych miejsc, które warto zwiedzić. A jeśli nie osobiście, to... może z pomocą dobrej książki?

| Ewa Strach

Dzieje się w Krakowie

Krakowskie
Forum Kultury

KRAKOWSKIE FORUM KULTURY, UL. MIKOŁAJSKA 2

**AKADEMIA MŁODEGO TEATROLOGA –
edycja wiosenna | ROMAN SŁOMKA:
„Iluzja ma w sobie luz”**

13 kwietnia (niedz.), 11:00–12:00

Sala Teatralna, KFK, ul. Mikołajska 2

Spektakl familijny *Iluzja ma w sobie luz* to najprawdziwsze magiczne komediowe widowisko Romana Słomki – aktora, tancerza, wokalisty, iluzjonisty oraz półfinalisty programu *Mam talent*. Artysta zabierze nas w świat, gdzie niemożliwe staje się możliwe! Przedstawienie uczy, bawi i zadziwia zarówno dzieci, jak i dorosłych. Każdy element tego widowiska został pomyślany tak, aby dostarczyć emocji i śmiechu całemu rodzinom. A przy okazji nauczymy się, na czym polega Nowy Cyrk. **Uwaga! Po przedstawieniu zapraszamy dzieci na godzinne warsztaty cyrkowe.**

Podczas spektaklu dostępna będzie pętla indukcyjna dla osób słabosłyszących.

Przedstawienie dla dzieci od 3 do 10 lat.

Wstęp wolny, obowiązują wejściówki:

KFK, ul. Mikołajska 2

Informacje: 575 885 645,

fundacja.wachlarz.kultury@gmail.com

Organizatorem wydarzenia jest Fundacja Wachlarz Kultury. Projekt finansowany ze środków Miasta Krakowa.

**AKADEMIA MŁODEGO TEATROLOGA –
edycja wiosenna | Rozwijające warsztaty
z podstaw Nowego Cyrku**

13 kwietnia (niedz.), 12:00–13:00

Sala Teatralna, KFK, ul. Mikołajska 2

Nowy Cyrk to nie tylko rozrywka bez cierpienia zwierząt, ale też opowiadanie historii za pomocą trików i edukacja społeczna. Podczas warsztatów dzieci – z wykorzystaniem różnych technik cyrkowych – będą pracować nad wzmocnieniem koordynacji ruchowej i budowaniem pewności siebie oraz nauczą się, jak pracować zespołowo w oparciu o odpowiedzialność i komunikację.

Prowadzenie: Agnieszka Kowynia

Podczas warsztatów dostępna będzie pętla indukcyjna dla osób słabosłyszących.

Warsztaty dla dzieci od 3 do 10 lat.

Wstęp wolny, obowiązują wejściówki:

KFK, ul. Mikołajska 2

Informacje: 575 885 645,

fundacja.wachlarz.kultury@gmail.com

Organizatorem wydarzenia jest Fundacja Wachlarz Kultury. Projekt finansowany ze środków Miasta Krakowa.

**Wystawa uczestników kursu rysunku
i malarstwa w KFK**

25 kwietnia (pt.), 18:00 – wernisaż

28–30 kwietnia (pon.–śr.),

10:00–17:00 – wystawa

Sala z Widokiem, KFK, ul. Mikołajska 2

Pokaz prac uczestników kursu rysunku i malarstwa w KFK, który przez ostatnie trzy miesiące był przestrzenią twórczej ekspresji, eksperymentu i rozwoju artystycznego. Kurs, skierowany zarówno do dorosłych, jak i seniorów, oferował uczestnikom możliwość zgłębiania różnych technik plastycznych, takich jak rysunek, malarstwo akrylowe, akwarela, kolaż czy formy przestrzenne. Podczas zajęć prowadzonych przez Weronikę Poje uczestnicy mogli nie tylko rozwijać umiejętności, ale także czerpać inspirację z historii sztuki oraz współczesnych nurtów artystycznych. Każdy z uczestników miał okazję odkryć własny, unikalny sposób wyrażania siebie, co znalazło odzwierciedlenie w prezentowanych pracach. Wystawa jest więc efektem nie tylko nauki technik, ale także autentycznego zaangażowania w proces twórczy.

**Wystawa czynna od 28 do 30 kwietnia,
od poniedziałku do środy, między 10.00
a 17.00.**

Wstęp wolny!

APTEKA DESIGNU, UL. M. KOPERNIKA 19A

„Co Ci ludzie powiedzą...” – to wystawa podsumowująca proces partycypacyjny dotyczący przyszłości Wesołej. Od kwietnia 2023 KBF i Agencja Rozwoju Miasta Krakowa prowadzą rewitalizację tego obszaru obejmującego 14 budynków i ponad 9 ha terenu. Kluczowe było poznanie potrzeb użytkowników. Efektem niemal 30 warsztatów w Aptece Designu z udziałem blisko 400 osób są rekomendacje dla przyszłego masterplanu Wesołej. Wystawa pokazuje

wyzwania, pomysły i możliwe scenariusze zmian. Wesoła to proces, który wciąż trwa i wystawa pozwala to zobaczyć. To zaproszenie do wspólnego myślenia o przyszłości tego wyjątkowego miejsca w Krakowie.

Wystawę można oglądać od **4 do 30 kwietnia 2025 w Aptece Designu, ul. Kopernika 19A**. To okazja, by zajrzeć za kulisy procesu rewitalizacji i zobaczyć, jak krok po kroku kształtuje się przyszłość Wesołej.

Wstęp wolny w godzinach otwarcia Aptecki Designu (pn., śr., pt.: 9.00–15.00, wt. i cz. 9.00–18.00).

Na sygnale

Ten spektakl przerazi, ale też wzruszy i roześmiesz do łez... Nie wierzycie? Obejrzyjcie *Pogo* w reżyserii Małgorzaty Bogajewskiej na scenie „Pod Ratuszem” (Teatr Ludowy w Krakowie). *Pogo* kojarzyłem zawsze z agresywnym tańcem punkowym. W tym przypadku jednak oznacza skrót pogotowia ratunkowego... Przedstawienie powstało w oparciu o debiutancką książkę Jakuba Sieczko o tym samym tytule. Po lekturze tej poruszającej książki i obejrzeniu dwóch spektakli (także tego w Teatrze TVP, monodramu, w reżyserii Kingi Dębskiej), odnoszę wrażenie, że między pojęciami

pogo – taniec i *pogo* – pogotowie ratunkowe – można znaleźć wspólny mianownik, co udało się uchwycić Małgorzacie Bogajewskiej...

Autor książki jest lekarzem, który sześć lat przepracował w pogotowiu ratunkowym na terenie jednej z warszawskich dzielnic. Poznał nie tylko ratowników i kierowców, z którymi pracował, ale też „dzielnię” prawie od podszewki, oczywiście przez pryzmat swej pracy. Przekonał się niejednokrotnie, że rutyna się nie sprawdza. Zastąpienie dwudziestoletniej to nie tylko menstruacyjne powikłania, bezdomni (tzw. „leżący”) to nie zawsze upojenie alkoholowe, a śmierć zabiera nie tylko niespodziewających się jej dorosłych czy starców, ale i dzieci. Wtedy ma się zupełnie inne spojrzenie... Oglądając krakowski spektakl

Fot. Andrzej Czaplinski

w wykonaniu trzech aktorów, zastanawiałem się, czy potrafiłbym wytrzymać stan nieustannego napięcia, ciągłego zagrożenia – przecież wariacka jazda na sygnale do chorego to ryzyko! Potem często wyczerpująca – nie tylko fizycznie – reanimacja... Jeśli udana – ulga. A jeśli kończy się wypisaniem świadectwa zgonu?... Wprowadzone muzyczne elementy rapu nadają spektaklowi tempa, ale i niezwyklej emocjonalności. Załoga zespołu ratowniczego – kierowca, ratownik i lekarz, mówią jednym głosem. No tak – każdy z nas *nolens volens* może zańczyć z nimi *pogo*...

| Janusz M. Paluch

Teatr Ludowy w Krakowie, Scena Pod Ratuszem

Jakub Sieczko *Pogo*

Reżyseria: Małgorzata Bogajewska,
adaptacja: Małgorzata Bogajewska,
Piotr Franasowicz,
Tadeusz Łonicki, Karol Polak,
scenografia: Alicja Kazimierzczak,
kostiumy: Dominika Syroka-Czwartosz,
muzyka: Bartłomiej Woźniak,
reżyseria światła: Dariusz Pawelec,
asystent reżysera: Piotr Franasowicz,
inspicjent / sufler: Manuela Nowicka
Obsada: Piotr Franasowicz, Karol Polak,
Tadeusz Łonicki

Premiera: 8 marca 2025 r.

Fot. Andrzej Czaplinski

FISZKI (089.3)

Magiczność w realu

Gdzie jest klucz do prawdy o świecie i o ludziach? Pół wieku temu jedną z odpowiedzi był realizm magiczny – cecha charakterystyczna literatury iberoamerykańskiej. Była to literatura i wartościowa, i modna. Podziwiano kunszt narracji i jej nieciągłość, umowność, także mieszanie okrucieństwa z pięknem. Zachwyt w podziw, dystans do dziwności, groźna magia i tajemnicza magiczność.

Iberoamerykański, czyli związany z tą częścią Ameryki, która nie została zdo-

minowana przez język francuski, niemiecki, angielski i niderlandzki, lecz przez hiszpański i portugalski. Półwysep Iberyjski, od którego nazwę wzięła część Ameryki (czy też Ameryk), to tygiel wielu królestw i kultur (królestwo Wizygotów, kalifat Kordoby, Asturia, Aragonia, Walencja, León, Kastylija, Nawarra, Grenada, Katalonia, Portugalia, Andora). Straszy nas duch uogólnienia, nie pamiętamy i nie czujemy różnic między Kolumbią, Ekwadorem i Argentyną.

Samo słowo *iberyjski* łączyć jednak trzeba z kulturą jeszcze starszą, wypartą i zapomnianą. Co znaczył ten rdzeń w nieznanym języku starożytnych Iberów? Może życie,

jeśli to on przetrwał w nazwie rzeki Ebro. Inna teoria głosi, że nazwa pochodzi z greki i łaciny, a więc od przybyszów – jak Ameryka od Ameriga Vespucciego, Kolumbia od Kolumba, Indie od Indii, Wenezuela od Wenecji...

Dzięki masowemu odbiorowi prozy tłumaczonej głównie z hiszpańskiego nasza polska wyobraźnia się poszerzyła, a dawne jej wątki się uprawomocniły. Hołdem dla Garcíi Márqueza jest w filmie *U Pana Boga za piecem* (1998) drogowskaz „Macondo Podl.”. Nie wzdragamy się też, gdy Radek Rak w swojej *Baśni o węzowym sercu* łączy światy i zaświaty, historię i magię.

| Artur Czesak

Nad Biebrzą

Biebrzański Park Narodowy jest dla miłośników ornitologii prawdziwą perełką wśród przyrodniczych znakomitości objętych statusem parku narodowego. Jego dzikie ostępy (np. ścisły rezerwat Czerwone Bagno) i torfowiska stanowią ostoję dla zwierzyny, w tym dla będących symbolem regionu łosi, ale przede wszystkim dla niezliczonej ilości ptaków. Szczególnie tu gwarowo w czasie ich wiosennych migracji. Ptasie trele w różnych tonacjach i natężeniu niosą się od świtu do wieczora, a równocześnie całe to opierzone

Łosie – fot. Michał Grychowski

Rozlewiska biebrzańskie – fot. Michał Grychowski

towarzystwo skrzętnie uwija się przy budowie różnego formatu gniazd oraz zajmuje się wykarmianiem wiecznie głodnej progeneratury. Każda pora roku jest w tym miejscu przepiękna, jednak wyjątkowo spektakularne wrażenie robią rozlewiska Biebrzy w czasie kwietniowo-majowych roztopów, kiedy to rzeka zajmuje całą szerokość doliny, a sięgające po horyzont połacie bagien pokrywają się kwitnącymi kaczeńcami. Oś komunikacyjną Parku stanowi tzw. Carska Droga, zbudowana na rozkaz cara Mikołaja jako trakt militarny zapewniający komunikację pomiędzy strategicznymi twierdzami, w tym położonego w sercu bagien, nigdy niezdobytego Osowca. Czasy się zmieniły, wykorzystanie drogi również. Obecnie trasa zwana jest żartobliwie „łosiostradą”.

Każdy przybywający tu wędrowiec powinien się zaopatrzyć w solidne gumki i lornetkę. Dopiero z takim wyposażeniem można ruszyć jedną z wielu kładek prowadzących przez bagna lub udać się na spacer wytyczoną trasą. Ustawione wzdłuż nich

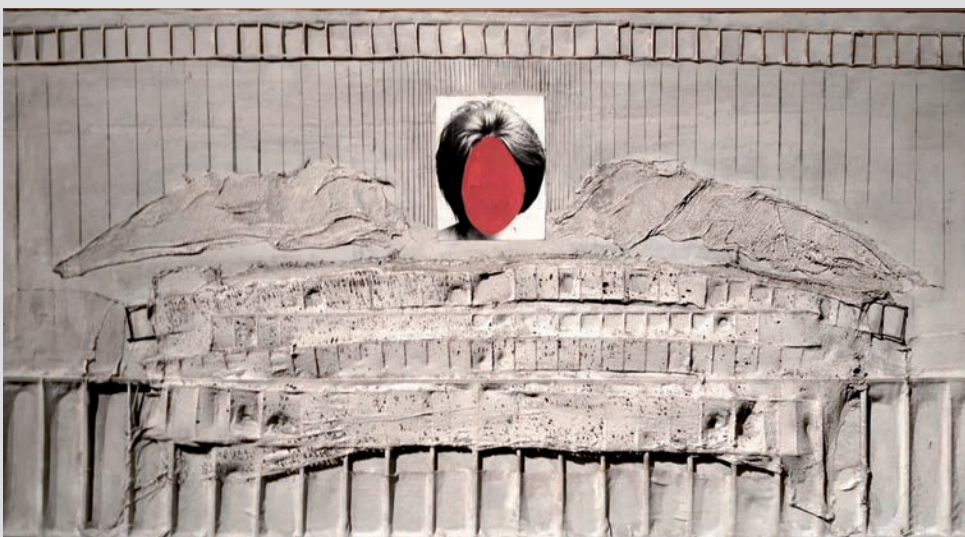
tablice edukacyjne prezentują ciekawostki i walory przyrodnicze terenu, które również można podziwiać z platform i wież obserwacyjnych. Biebrzański Park Narodowy można przemierzać na różne sposoby. Jeden będzie eksplorował ten obszar na piechotę, inny rowerem (świetnie przygotowany szlak Green Velo), a jeszcze inny przepłynie kajakiem. Lornetka stanie się sprzętem niezbędnym do obserwacji ptaków i wypatrywania łosi. No i oczywiście jest jeszcze jedna możliwość spędzenia czasu: udział w Biebrzańskich Sianokosach. O co w nich chodzi? Otóż aby bagna nie zarastały, należy je regularnie kosić. Mechaniczne koszenie nie zawsze jest możliwe, a w dodatku niszczy ekosystem – pozostaje wykorzystanie tradycyjnej techniki ręcznej. Co roku więc urządzone są tu nietypowe zawody. Jesteście gotowi na takie wyzwanie?

| Anna Grychowska

WYSTAWY

Janusz Tarabuła. Pamięć

Wystawa *Pamięć* Janusza Tarabuli w Gmachu Głównym Muzeum Narodowego w Krakowie to rodzaj artystycznego pamiętnika, w którym znajdziemy zapisy emocji, przeżyć i refleksji tego malarza, rysownika, grafika i pedagoga. Artysta urodzony w Krakowie w 1931 r. malarstwo studiował pod okiem Czesława Rzepińskiego na krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, a debiutował w 1956 r. w Galerii ZPAP w Krakowie. Jest współzałożycielem Grupy Nowohuckiej, która w 1961 weszła w skład Stowarzyszenia Artystycznego Grupa Krakowska, tworzy do dzisiaj. Ekspozycja w sposób chronologiczny prezentuje ponad 60 dzieł artysty od wczesnych lat 50. XX wieku po współczesność, są tu prace na papierze i na płótnie: gwasze,

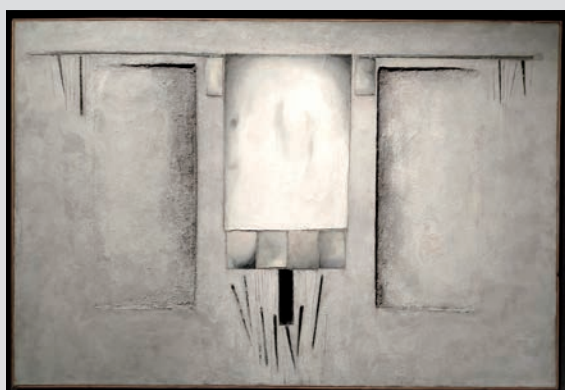

grafiki, kolaże – wiele określonych jako technika własna. Zobaczymy zatem prace studenckie inspirowane surrealizmem i kubizmem, różnorodne, często zgeometryzowane, w wysmakowanym kolorze, pięknie zakomponowane, dalej malarstwo materii z zastosowaniem nietypowych materiałów jak drewno, metal, papier, piasek czy fragmenty tkanin – charakteryzujące się ciemną kolorystyką i grubą warstwą farby, aż po prace współczesne – transcendentalne

w treści, służące kontemplacji i zadumie historycznej, politycznej i religijnej. Najbardziej przejmujące są obrazy ostatnie *Hommage à El Greco* (2001) z postacią św. Weroniki, która trzyma chustę z twarzą Jezusa, *Pamięć Getta* (2004) odnoszący się do wojennej traumy narodu żydowskiego, oraz *Ukrzyżowanie* (2023) – w centralnej części obrazu jest krzyż z doklejonym płótnem, po obu stronach krzyża dwa koła symbolizujące słońce i księżyc, z lewej strony hebrajskie

litery, a z prawej przekreślony czerwona farbą napis „Eli, Eli, lema sabachthani?” („Boże mój, Boże mój, czemuś mnie opuścił?”). Wystawa usytuowana jest w Galerii Sztuki Polskiej XX + XXI wieku na II piętrze i wprawdzie można ją oglądać do 10 sierpnia 2025 r., ale polecam ją szczególnie w tym świątecznym czasie służącym refleksji...

| Barbara Zajączkowska

Kalendarium wydarzeń kulturalno-edukacyjnych

wydarzenia
dla dzieci

wydarzenia
w Klubie
Dziennikarzy
„Pod Gruszką”

NATALIA SYNYSZYN.

12 SYGNATURĄ W BIBLIOTECIE

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Natalia Synyszyn jest malarką z wykształceniem w dziedzinie architektury. Wystawiała prace w Monachium, Dreźnie, Frenzingu, Krakowie oraz na około 30 wystawach indywidualnych na terenie Ukrainy.

KOLEJ NA POCIĄG – WYSTAWA MIROŚŁAWA JANOWSKIEGO

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 3, pl. J. Nowaka–Jeziorańskiego 3,
tel. 12 618 91 81

Wystawa jest efektem wizyty autora w Skansenie Taboru Kolejowego w Chabówce. Zdjęcia ukazują jego artystyczną wizję polskiego kolejnictwa, koncentrując się nie na dokumentacyjnym ujęciu zbiorów, ale na geometrii i kolorach detali historycznego taboru. Mirosław Janowski jest członkiem Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera oraz Krakowskiego Klubu Fotograficznego.

ALEKSANDER KIERNICKI I JEGO NIEZWYKŁE HOBBY

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 7, al. Pokoju 33,
tel. 12 414 26 01

Autor, obserwując swoją mamę przy pracy, nauczył się szyć, szydełkować, haftować i robić na drutach. Ta dziecięca zabawa przerodziła się w hobby, pozwalające się zrelaksować i wyciszyć. Wszystkie stylizacje, inspirowane kostiumami sceny teatralnej lub operowej, wykonuje samodzielnie, zdobiąc suknie lalek. W kolekcji ma około 300 zrealizowanych projektów.

MALOWANE ŚWIATŁEM – ZABYTKI MAŁOPOLSKI. WYSTAWA AKWARELI STANISŁAWA GÓRECKIEGO

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 7, al. Pokoju 33,
tel. 12 414 26 01

Wystawa najnowszych prac krakowskiego artysty Stanisława Góreckiego, malarza i autora wierszy. Prace nawiązują do rodzinnego miasta i jego architektury. Wykonane zostały techniką akwareli, przypominają niekiedy zapomniane perły małopolskiej architektury.

Z PALETY BARW

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 16, ul. W. Eljasza–Radzikowskiego 29,
tel. 797 301 005

Wystawa prac Jadwigi Grzymały, z wykształcenia pedagoga, z zamiłowania florystki, która od czterech lat maluje. Artystka – samouk, związana jest z Bronowickim Stowarzyszeniem Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie.

OBLICZA I HISTORIA

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

Wystawa obrazów Ewy Słobodzian, która pierwsze kroki artystyczne stawiała pod kierunkiem artysty Stefana Berdaka. Artystka uprawia pastel, rysunek tuszem, linoryt, malarstwo olejne i akrylowe. Obecnie związana jest z Bronowickim Stowarzyszeniem Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie.

ARCHITEKTURA – JERZY PULCHNY

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59,
tel. 797 301 022

Jerzy Pulchny – artysta, który stosuje różne techniki malarskie: ołówkę, węgiel, akwarelę, gwasz, pastel, tusz akrylowy. Tematem jego prac są pejzaże, drzewa, kwiaty, martwa natura, portrety, a przede wszystkim architektura. Prezentował swoją twórczość na wielu wystawach i był wielokrotnie nagradzany. Na wystawie zaprezentowano prace obrazujące zmiany zachodzące w spojrzeniu artysty na architekturę oraz rozwój jego warsztatu twórczego.

MARZENIA I PASJA

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wystawa prezentująca twórczość Ewy Czernal-Suligi „Lanrecz” i Małgorzaty Borsukiewicz. Pierwsza artystka specjalizuje się w abstrakcji, malarstwie figuratywnym i martwej naturze, a druga – w baśniowej tematyce obrazów. Obie łączą pasję, miłość do sztuki oraz przyjaźń.

PSZCZOŁY – EDWARD DUDA

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Edward Duda – samouk i inżynier, tworzy obrazy, rzeźby i instalacje z naturalnych materiałów: desek, sklejek, fornirów, kory. Wypracował własny styl tzw. „eduardiański”. Obraz *Pszczóły* został namalowany na korze.

GĘSIE JAJA – ANNA KOSAL-CZECH

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Anna Kosal-Czech – ukończyła Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie, prezentowała prace na wystawach indywidualnych i zbiorowych. Zajmuje się też sztuką użytkową i dekoracyjną, tworzy biżuterię. Na wystawie prezentuje pisaniki wykonane metodą batikową.

SŁOŃCE NA SUKIENNICACH, CZYLI GALERIA JEDNEGO OBRAZU

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Jarosław Tarnowski, znany jako artysta kochający Kraków, stworzył ponad 300 obrazów miasta, prowadził zajęcia artystyczne, występował w programach telewizyjnych oraz organizował liczne wystawy sztuki. Na wystawie zaprezentuje obraz *Słońce na Sukiennicach* namalowany olejem na płótnie.

WIKING – JADWIGA GRZYMAŁA

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Bronowickie Stowarzyszenie Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie przedstawia cykl obrazów, których bohaterami są mężczyźni. W kwietniu prezentowany będzie obraz Jadwigi Grzymały pt. *Wiking*.

NIE TYLKO KWIATY – JOANNA AUGUSTYŃSKA

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 22, ul. H. Sienkiewicza 2,
tel. 797 301 004

Artystka uczęszcza do Klubu Kultury „Paleta” na zajęcia malarskie. Stosuje technikę olejną i akrylową, a w jej pracach pojawia się tematyka związana z elementami otaczającej przyrody. Na wystawie zaprezentuje cykl obrazów przedstawiających kwiaty i drzewa.

ANIOLY W KRAKOWIE

1–11 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Wystawa Małgorzaty Kuszevski i Agnieszki Krawczyk, prezentuje różne prace malarskie i fotograficzne. Siostry używają głównie farb akrylowych, czasem olejnych, pastelów, ołówka. Tematyka ich twórczości jest różnorodna, od sakralnej po pejzaże, kwiaty, martwe natury, zjawiska przyrodnicze.

AKWARELĄ MALOWANE – WYSTAWA PRAC MARIII ŻAK

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki
Filia nr 35, ul. T. Chałubińskiego 47,
tel. 797 024 005

Wystawa prac malarskich Marii Żak. Artystka maluje techniką akwareli i akrylu, pisze również ikony. Na wystawie prezentowane są prace, których motywem przewodnim są kwiaty i pejzaże.

OLGA BOŻNAŃSKA – MALARKA DUSZY

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki
Filia nr 46, ul. B. Limanowskiego 4,
tel. 12 202 06 50

Wystawa przygotowana w ramach obchodów Roku Olgi Boznańskiej przybliżająca twórczość i sylwetkę słynnej polskiej malarki. Na wystawie będzie można podziwiać kopie oraz reprodukcje jej słynnych obrazów wykonanych techniką pasteli przez artystkę amatorkę Alinę Janczak.

FOTOGRAFIA MIEJSCA – WYSTAWA FOTOGRAFII JAKUBA ROGOZIŃSKIEGO

1–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki
Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Każde miasto to żyjący makroorganizm. Tętniąca dzień i noc różnymi barwami światła płatanina arterii, bulwarów i kapilarnych ulic. Unikalna mieszanina zapachów i tradycji tworząca koloryt lokalny. Złączone wspólnym terytorium losy tysięcy mieszkańców, uśmiech przypadkowego przechodnia, kawa przy chwiejnym stoliku, drogie samochody niedbale zaparkowane na chodniku i staruszki sprzedające bukiety polnych kwiatów. Co jeszcze kryje się pod płaszczyzną dachów? Jakub Rogoziński – rzeźbiarz z zacięciem do fotografii, grafiki komputerowej i montażu. Fotografuje otaczającą rzeczywistość taką, jaką zastał, czasami ulotne pejzaże, zamki, pałace, a nawet rudery.

ŚWIAT W KOLORACH – MALARSTWO JOLANTY SURÓWKI

2–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki
Filia nr 27, ul. Królowej Jadwigi 37b,
tel. 12 411 92 74

Jolanta Surówka jest członkinią Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera, należy też do Fundacji Osób Niepełnosprawnych „Stańczyk”. Zabawę z farbami zaczęła w Klubie Jordanówka na zajęciach dla seniorów. W 2010 r. miała pierwszą indywidualną wystawę. Od tego czasu stara się wzbogacać warsztat, ogląda, podgląda lepszych i ciągle próbuje czegoś nowego. Najbardziej lubi malować farbami olejnymi. Tematy to pejzaż, martwa natura.

KOBIETY I KWIATY

10–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Wystawa prac artystów malarzy z Polskiego Związku Głuchych. Tematem są portrety kobiet oraz kwiaty malowane tuszem atramentowym.

MÓJ ŚWIAT W AKWARELI

10–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7,
tel. 12 644 40 72

Wystawa akwareli Janusza Janiczka.

JAK DBAĆ O ZIEMIĘ

22 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia Teatralna (nr 55), os. Teatralne 25,
tel. 517 377 255

Wystawa poświęcona codziennym działaniom na rzecz ekologii, dbaniu o środowisko przez dzieci i dorosłych.

WSPOMNIENIE... TCHNIENIA

25–30 kwietnia w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Wystawa malarstwa i rysunku Marty Bogusz, architektki, konserwatorki zabytków i artystki. Maluje przyrodę, ludzi i ich marzenia. Należy do grupy malarskiej Grupa Krakowska z Willi Decjusza. Na wystawie zaprezentowane zostaną obrazy i rysunki, które są wspomnieniami prac wykonywanych w Krakowie.

Praca Marty Bogusz

POTYCZKI ZE SŁOWEM W WIERSZU I PROZIE FRANCISZKA HABERA

1 kwietnia, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich wokół książki *Do jutra* Franciszka Habera, urodzonego we Lwowie poety, prozaika, żeglarsza i podróżnika. Spotkanie poprowadzi Anna Stengl.

CZYM JEST LOTNISKO?

1 kwietnia, godz. 17:30

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Czy zastanawialiście się kiedyś, jak działa lotnisko? Kto tam pracuje? Jakie etapy musi przejść pasażer, zanim wsiądzie do samolotu? Na te i wiele innych pytań odpowiedzą pracownicy Centrum Edukacji Lotniczej Kraków Airport podczas interaktywnych zajęć. Uczestnicy dowiedzą się, m.in. jakie funkcje pełni terminal pasażerski i co się w nim znajduje, jak wygląda ścieżka pasażera – od odprawy biletowej aż po wejście na pokład, jakie zawody są niezbędne do sprawnego funkcjonowania lotniska – od pilotów i kontrolerów ruchu lotniczego po obsługę naziemną. Zajęcia dla rodzin z dziećmi realizowane w cyklu „Biblioteczny terminal”. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Bibliotece Głównej.

ZAJRZYJ Z NAMI DO KRAINY BAŚNI

2 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia czytelnicze skierowane do dzieci w wieku od 3 do 6 lat zorganizowane z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci. Uczestnicy spotkania wysłuchają fragmentów baśni oraz wezmą udział w zabawach edukacyjnych.

PODRÓŻE Z ANDERSENEM PO KRAINIE BAŚNI

2 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Spotkanie dla dzieci zorganizowane z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci. Uczestnicy będą mieli okazję sprawdzić swoją wiedzę na temat baśni Hansa Christiana Andersena, rozwiązując specjalnie przygotowaną krzyżówkę oraz dopasowując znane cytaty do odpowiednich dzieł. Podczas zajęć zostanie wykorzystana gra planszowa *Dixit*.

WIELKANOCNA DEKORACJA

2 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Zajęcia plastyczne dla dzieci od 4. roku życia. Uczestnicy, ćwicząc małą motorykę poprzez wycinanie, klejenie i ozdabianie, wykonają wiosenne koszyczki. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

SPOTKANIE OTWARTEGO KOŁA AUTORÓW PRZY KRAKOWSKIM ODDZIALE ZWIĄZKU LITERATÓW POLSKICH

2 kwietnia, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie połączone z czytaniem tekstów napisanych przez członków Koła, refleksjami i rozmowami na temat przeczytanych utworów z uwzględnieniem inspiracji twórczych oraz wymianą doświadczeń i uwag o doskonaleniu warsztatu pisarskiego. Spotkanie poprowadzi Danuta Perier-Berska – opiekunka Koła.

DZIEŃ KSIĄŻKI DLA DZIECI

2 kwietnia, godz. 17:30

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Uczestnicy będą mogli wziąć udział w bajecznym quizowaniu z Andersenem. Zostaną przygotowane zagadki, zabawy oraz ciekawostki, które umożliwią przeniesienie się w magiczny świat baśni Hansa Christiana Andersena.

O PAMIĘCI

3 kwietnia, godz. 11:00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

Dyskusja czytelnicza wokół trzech mikropowieści zawartych w książce Annie Ernaux *Bliscy*.

SZARA – PIERWSZA I, NIESTETY, JEDYNA POWIEŚĆ TOMASZA KRZYŻANOWSKIEGO

3 kwietnia, godz. 12:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Spotkanie Klubu Dojrzałego Czytelnika. Kryminały górskie fascynują zagadkami i atmosferą grozy dzikiej natury. Góry są nie tylko tłem, ale i ważnym bohaterem – pięknym, lecz niebezpiecznym. Wydana w 2019 roku w Krakowie powieść Tomasza Krzyżanowskiego to jedna z pierwszych pozycji tego gatunku, choć mało znana.

ŻADEN KONIEC – SPOTKANIE Z ZOŚKĄ PAPUŻANKĄ

3 kwietnia, godz. 18:00

Filia nr 47, os. Dywizjonu 303 nr 1, tel. 12 647 28 85

Spotkanie z Zośką Papużanką wokół książki *Żaden koniec*. Powieść ta to próba zrekonstruowania historii rodziny, która w gruncie rzeczy nią nie jest. To kilka pokoleń ludzi, którzy niewiele o sobie wiedzą i nie potrafią mówić o swoich trudnościach. Rozmowę poprowadzi Katarzyna Jakubowiak. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024. Spotkanie organizowane w ramach cyklu „Desant w Bibliotece Kraków, czyli spotkania na Dywizjonu”. Zapisy przez formularz

dostępny na stronie internetowej Biblioteki Kraków. W ciągu 3 dni roboczych zostanie wysłane potwierdzenie na adres e-mailowy podany w zgłoszeniu.

DZIEŃ LAMY

4 kwietnia, godz. 15:00–18:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Indywidualne warsztaty plastyczne z bibliotekarzem lub rodzicem wspierające u dzieci małą motorykę. Najmłodsi wykonają kolorową lamę z papieru i materiałów kreatywnych. Zajęciom towarzyszyć będzie wystawa książek o lamach.

PORTRET Z BOCIANEM

4 kwietnia, godz. 17:00–18:30

Filia nr 47, os. Dywizjonu 303 nr 1, tel. 12 647 28 85

Zajęcia plastyczne z Małgorzatą Dmitruk dla dzieci i młodzieży w wieku od 5 do 14 lat inspirowane ilustracjami z książki *Wojtek* Wojciecha Mikołuszki nominowanej w IV edycji konkursu Nagrody Żółtej Ciżemki. Warsztaty z wyszywania, szycia, rysowania, malowania. Próba połączenia tkaniny/papieru z rysunkiem wykonanym igłą i nitką, flamastrem lub pędzlem. Warsztaty z wyobraźni i rzeczywistości, z intuicją, wrażliwością, otwartą głową. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024. Spotkanie organizowane w ramach cyklu „Desant w Bibliotece Kraków, czyli spotkania na Dywizjonu”. Zapisy przez formularz dostępny na stronie internetowej Biblioteki Kraków. W ciągu 3 dni roboczych zostanie wysłane potwierdzenie na adres e-mailowy podany w zgłoszeniu.

SPOTKANIE Z KRZYSZTOFEM TREBUNIĄ-TUTKĄ I JANUSZEM MIKĄ

4 kwietnia, godz. 18:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Rozmowa wokół książki pt. *Opętany wolnością – spętany tradycją*. Publikacja ta to wywiad-rzeka autorstwa Janusza Miki, który rozmawia z Krzysztofem Trebunią-Tutką, zakopiańskim muzykiem, architektem, liderem zespołu Trebunie Tutki oraz kapeli góralskiej Ślebo. Książka stanowi opowieść o Podhalu, muzyce oraz tradycji. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024.

(Z)RĘCZNIE

5 kwietnia, godz. 9:15–13:45

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Cykliczne spotkanie dla osób zainteresowanych poznawaniem różnych technik prac ręcznych – dzierganiem na drutach, szydełkowaniem, frywolitką lub haftem. W luźnej i niezobowiązującej atmosferze wzajemnej współpracy uczestnicy o różnicowanym poziomie umiejętności wymieniają się doświadczeniem, prezentują swoje prace, omawiają nowe włóczki i projekty.

GRA-MY!

5 kwietnia, godz. 10:00–13:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Rozgrywki gier planszowych dla młodzieży od 13. roku życia. Uczestnicy poznają gry planszowe, które rozwijają myślenie, uczą współpracy i pozwalają miło spędzić czas w bibliotece.

CRAFTEKA – WIELKANOC

7 kwietnia, godz. 15:00–18:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Spotkanie dla osób dorosłych zainteresowanych rękodziełem, plastyką i kreatywnym spędzaniem czasu. Podczas spotkania będzie można wykonać prace plastyczne w wybranej technice: decoupage, quilling, scrapbooking, iris folding, a także wymienić się z innymi uczestnikami pomysłami i doświadczeniami. Tematem spotkania będą zbliżające się święta Wielkanocne, uczestnicy wykonają kartki, stroiki i ozdoby świąteczne.

DYSKUSYJNY KLUB KOMIKSU #9

7 kwietnia, godz. 17:00–19:00

Filia nr 31, Punkt biblioteczny, ul. Zachodnia 7/3a, tel. 797 024 021

Wydarzenie skierowane do wszystkich, którzy chcą rozmawiać o komiksach, wymieniać się opiniami, poznać innych fanów komiksów oraz bogatą ofertę tytułów dostępnych w bibliotece. Tym razem tematem przewodnim będzie komiks obyczajowy – chwytający za serce historie, które mogłyby się przydarzyć każdemu z nas. Jak tematy rodzicielstwa, pierwszych miłości albo nieuleczalnych chorób traktują autorzy komiksów? Na te i inne pytania postara się odpowiedzieć prowadzący spotkanie.

ŚWIĄTECZNE JAJECZKO

7 kwietnia, godz. 17:00–18:30

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Warsztaty haftu matematycznego dla dzieci w wieku powyżej 7 lat. Uczestnicy nauczą się wyszywać pisanki. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dzieci Filii nr 56.

NAKU*WIAM ZEN – SPOTKANIE AUTORSKIE Z MARIĄ PESZEK

7 kwietnia, godz. 18:00

Filia nr 47, os. Dywizjonu 303 nr 1, tel. 12 647 28 85

Spotkanie z Marią Peszek wokół książki *Naku*wiam zen*. Ta szczerza i porywająca książka to opowieść o nieszałonowej relacji dwojga wybitnych artystów – ojca i córki. Zderza się w niej absurd i powaga, euforia i rozpacz, rzeczy święte i puszczanie bąków. Jest też o przyzwoitości w sztuce i w życiu. I o wolności. Spotkanie poprowadzi Szymon Kloska. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024. Spotkanie organizowane w ramach cyklu „Desant w Bibliotece Kraków, czyli spotkania na Dywizjonu”. Zapisy przez formularz dostępny na stronie internetowej Biblioteki Kraków. W ciągu 3 dni roboczych zostanie wysłane potwierdzenie na adres e-mailowy podany w zgłoszeniu.

WIECZÓR AUTORSKI TOMASZA REBETY

7 kwietnia, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wieczór autorski Tomasza Rebety wokół tomiku wierszy *Jeszcze rozmawiam*. Tomasz Rebeta, absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego, pracuje jako psychoterapeuta i superwizor psychoterapii Gestalt. Wiersze przeczytają: Danuta Rebeta, Dorota Daszkiewicz i autor. Oprawę muzyczną przygotuje Jakub Dutkowski (fortepian), a spotkanie poprowadzi Dorota Daszkiewicz.

WSZYSTKO, CO NAM SIĘ PRZYTRAFIA

8 kwietnia, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Promocja tomu poetyckiego Grzegorza Trochimczuka, poety i prozaika związanego z Warszawą. Książka to dziennik z esejami, będącymi introspekcją autora na temat życia intelektualnego, psychicznego, cielesnego i społecznego. Spotkanie poprowadzi Andrzej Walter.

WIELKANOC JUŻ BLISKO!

9 kwietnia, godz. 16:00–17:30

Filia Pod Kawką (nr 44), ul. Spółdzielców 3,
tel. 797 024 014

Zajęcia animacyjne dla dzieci w wieku od 3 do 9 lat. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki Małgorzaty Strzałkowskiej *Wielkanoc*, omówią tradycje świąteczne i wezmą udział w zabawach nawiązujących do treści książki. Na zakończenie stworzą wyjątkowe, wielkanocne kurczątka.

CZYTAMY Z LUBOMIRKIEM

9 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 5, ul. A. Lubomirskiego 7a,
tel. 12 430 3739

Głośne czytanie dla młodszych dzieci w ramach cyklu „Czytamy z Lubomirkiem”. Dzieci wysłuchają fragmentu książki *Bajki* Jana Brzechwy i wykonają zwierzątka z papieru.

DZIEŃ JEDNOROŻCA

9 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 16, ul. W. Eljasza-Radzikowskiego 29,
tel. 797 301 005

Spotkanie Klubu Słuchającego Malucha, czyli głośne czytanie dla dzieci do 6. roku życia. Z okazji Międzynarodowego Dnia Jednorożca uczestnicy wysłuchają fragmentów książek z serii *Przygody Gucia* – jednorożca z tęcza grzywą. Chętni wykonają pracę plastyczną.

GŁOŚNE CZYTANIE I RYSOWANIE

9 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 46, ul. B. Limanowskiego 4,
tel. 12 202 06 50

Głośne czytanie dla dzieci od 3. roku życia. Dzieci wraz z rodzicami będą słuchać opowiadań i wykonywać do nich ilustracje.

WIELKANOCNA DEKORACJA

9 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Zajęcia plastyczne dla dzieci od 4. roku życia. Uczestnicy, ćwicząc małą motorykę poprzez wycinanie, klejenie i ozdabianie, wykonają

wiosenne koszyczki. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

WESOŁE KURCZAKI

9 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 52, os. Na Stoku 1, tel. 505 299 818

Zajęcia dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Uczestnicy wykonają figurki kurczaków z materiałów recyklingowych. Wykonane prace będzie można zabrać do domu. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 52.

KWIATKI NA RABATKI

9 kwietnia, godz. 17:00–18:30

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Zajęcia dla dzieci od 5. roku życia. Uczestnicy spotkania wysłuchają opowiadania o ziarenku, z którego wyrósł kwiatek, wezmą udział w rozmowie kierowanej, zabawie ruchowej, a na zakończenie wykonają pracę plastyczną – hiacynta.

MYSIA PRZYGODA W AFRYCE

9 kwietnia, godz. 17:00

Filia Gotyk (nr 57), ul. ks. J. Meiera 16C,
tel. 505 699 612

Głośne czytanie dla najmłodszych w ramach cyklu spotkań Klubu Słuchającego Malucha. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki *Mysz, która chciała być lwem* Rachel Bright. Dzieci poznają historię myszy z afrykańskiej sawanny, która walczy o swoje miejsce na ziemi, a następnie wykonają gryzonie z papieru i włóczki.

BYŁE SIĘ ODWAŻYĆ!

9 kwietnia, godz. 17:30

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Głośne czytanie dla najmłodszych w ramach spotkań Klubu Słuchającego Malucha. Uczestnicy wysłuchają fragmentu opowieści *Edzio. Przyjęcie w blasku księżycy* Astrid Desbordes. Poznają sposoby na przezwyciężenie nieśmiałości oraz wykonają pracę plastyczną.

OPOWIEŚCI FOTOGRAFISTÓW

9 kwietnia, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Gościem Ewy Kozakiewicz będzie Maja Herzog, fotografka, dziennikarka oraz animatorka kultury. W 2000 roku wydała album *Fotografie pod batutą*, a w latach 2001–2009 pełniła też różne role w środowisku fotograficznym, m.in. redaktorki „Biuletynu Fotograficznego”, wykładowczyni i dyrektorki programowej Krakowskiej Akademii Fotografii.

DZIEDZICTWO NAUKOWE DAWNYCH

KRESÓW WSCHODNICH
RZECZYPOSPOLITEJ (XVI–XX W.)

11 kwietnia, godz. 9:00–15:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Dziedzictwo naukowe dawnych Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej (XVI–XX w.)* zgromadzi ekspertów z polskich i ukraińskich uczelni. Organizatorami są Krakowski Oddział Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich oraz Komisja Historii Nauki PAU.

Prelegenci przedstawią wyniki badań nad postaciami zasłużonymi dla polskiej nauki.

W LESIE Z POŁĄ I EDZIEM

11 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Spotkanie Klubu Słuchającego Malucha, czyli głośne czytanie dla dzieci w wieku do 7 lat. Uczestnicy wyruszą na leśną wyprawę z Połą, bohaterką książki Gabrieli Rzepeckiej-Weiß, poznając zasady właściwego zachowania w lesie. Następnie wysłuchają fragmentów książki *Edzio i porządki na polanie* Astrid Desbordes i wspólnie zastanowią się, kiedy polana jest piękniejsza – uporządkowana czy pozostawiona naturze. Chętni wykonają pracę plastyczną i obejrzą książki sensoryczne.

MÓJ PRZYJACIEL PINGWIN

12 kwietnia, godz. 11:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Spotkanie dla rodzin z dziećmi w wieku od 3 do 7 lat. Uczestnicy dowiedzą się, jakie części świata zamieszkują pingwiny, jakie mają zwyczaje oraz czym się żywią. Dzieci poznają również pingwiny, które były bohaterami książek i filmów animowanych. Asystować w zajęciach będzie Leonardo – maskotka krakowskiego lotniska. Na koniec warsztatów odbędą się zajęcia plastyczne.

KURY NA CUDNYCH MANOWCACH

12 kwietnia, godz. 11:00

Filia Gotyk (nr 57), ul. ks. J. Meiera 16C,
tel. 505 699 612

Głośne czytanie dzieciom w wieku od 6 do 10 lat książki nagrodzonej Nagrodą Żółtej Ciżemki. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki Justyny Bednarek o przygodach niesfornych kur oraz wykonają papierowe jajko wielkanocne.

POPOŁUDNIE Z WIELKANOCNYM KURCZACZKIEM

14 kwietnia, godz. 17:00–18:30

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100,
tel. 12 417 22 73

Zajęcia dla dzieci w wieku od 4 do 6 lat. Uczestnicy wysłuchają fragmentów opowiadania *Wielkanoc* Małgorzaty Strzałkowskiej, zapoznają się z wielkanocnymi tradycjami oraz wykonają z papieru wielkanocne kurczaczki i zajęczki.

TEN SIĘ ŚMIEJE, KTO MA ZĘBY

14 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13 d, tel. 797 301 009

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Uczestnicy omówią książkę *Ten się śmieje, kto ma zęby* Zyty Rudzkiej – laureatki Nagrody m.st. Warszawy oraz Nagrody Literackiej Nike 2023. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 24.

JAK Z JAKIEM

14 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Warsztaty dla dzieci, podczas których uczestnicy stworzą wielkanocne ozdoby z papieru i materiałów kreatywnych. Towarzyszyć im będą motywy zajęczka i pisanek, a także fragmenty książki *Jajo. Jajka w gnieździe i kosmosie*,

czyli kogel-mogel dla dociekliwych Elizy Piotrowskiej, wyjaśniające powiedzenie „obchodzić się jak z jajkiem”.

DROGA DO RAJU

14 kwietnia, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie autorskie z Markiem Michalakiem wokół książki *Droga do raju*. Marek Michalak to puzonista, kompozytor i członek zespołu Jazz Band Ball Orchestra. „Poszerzone drugie wydanie opowiadań o drodze do raju, czyli jak mój jazzowy świat utrwaliłem nie tylko nutami, ale również słowem Droga do raju... Czego nie powiem, to zagram”. Spotkanie poprowadzi Wacław Krupiński.

SPOTKANIE CZŁONKÓW GRUPY POETYCKIEJ KAŻDZ

15 kwietnia, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Członkowie grupy spotykają się na warsztatach, podczas których czytane i omawiane są wiersze, odbywają się dyskusje na tematy nowości wydawniczych, ciekawych wydarzeń literackich i konkursów poetyckich. Prowadzenie: Aneta Kielan-Pietrzyk.

WIELKANOCNE TRADYCJE, CZYLI JAK DOBRZE SIĘ BAWIĆ, PRZYGOTOWUJĄC SIĘ DO ŚWIĄT

16 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku od 4 do 6 lat. Uczestnicy spotkania poznają wielkanocne tradycje, techniki przygotowania pisanek oraz wykonają ozdobę do wielkanocnego koszyka.

POPOŁUDNIE Z WIELKANOCNYM KURCZACZKIEM

16 kwietnia, godz. 17:00–18:30

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100,
tel. 12 417 22 73

Zajęcia dla dzieci w wieku od 4 do 6 lat. Uczestnicy wysłuchają fragmentów opowiadania *Wielkanoc* Małgorzaty Strzałkowskiej, zapoznają się z wielkanocnymi tradycjami oraz wykonają z papieru wielkanocne kurczaczki i zajączki.

GŁOŚNE CZYTANIE I RYSOWANIE

16 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 46, ul. B. Limanowskiego 4,
tel. 12 202 06 50

Głośne czytanie dla dzieci od 3. roku życia. Dzieci wraz z rodzicami będą słuchać opowiadań i wykonywać do nich ilustracje.

CIAŁA – ANNIE ERNAUX

16 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki. Uczestnicy porozmawiają na temat odważnej powieści francuskiej noblistki, Annie Ernaux, zgłębiając kronikę kobiecych doświadczeń w kontekście przemian obyczajowych oraz poruszanych w niej tematów tabu, które autorka przedstawia w swoim stylu. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

PERON LITERACKI ON-LINE

16 kwietnia, godz. 18:00

Profil facebookowy „Klub Dziennikarzy
Pod Gruszką przy Bibliotece Kraków”

Warsztaty on-line dla młodych twórców – pisarzy i poetów. Podczas spotkania wiersze uczestników zostaną omówione przez mistrza, który wybierze kilka najciekawszych prac uczestników i je zrecenzuje. Mistrzem będzie Zuzanna Sala, ceniona krytyczka literacka i redaktorka kwartalnika „Kontent”. Warsztaty poprowadzi moderatorka – Jadwiga Malina.

Z REKSIEM POZNAJEMY PRZYSŁOWIA

17 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Zajęcia dla dzieci od 5. roku życia. Uczestnicy spotkania wysłuchają opowiadania o przygodach Reksia *Żeby kózka nie skakała*, porozmawiają o przysłowiach, a następnie wykonają pracę plastyczną.

POWROTÓW TRZY

22 kwietnia, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wieczór poetycko-muzyczny Aleksandra Jasickiego. Goście usłyszą wiersze na słowa i dwie gitary. Rozmowę poprowadzi Robert Marcinkowski. Spotkanie literackie przygotowane przez Krakowski Oddział Związku Literatów Polskich.

ZROZUMIEĆ DZIECKO... DZIEŁO ŻYCIA JANUSZA KORCZAKA

23 kwietnia, godz. 13:00

Filia Pod Kawką (nr 44), ul. Spółdzielców 3,
tel. 797 024 014

Prelekcja poświęcona Januszowi Korczakowi – lekarzowi, pedagogowi, pisarzowi, publicyście, działaczowi społecznemu oraz teoretykowi i praktykowi wychowania. Podczas spotkania uczestnicy zgłębią wiedzę na temat jego dzieciństwa i młodości, działalności w okresie międzywojennym, pracy w Domu Sierot oraz najważniejszych utworów literackich. Prelekcję wygłosi Krystyna Maśnik.

DZIEŃ PIRATA

23 kwietnia, godz. 15:00–18:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Indywidualne warsztaty plastyczne z bibliotekarzem lub rodzicem wspierające u dzieci małą motorykę. Najmłodszy wykonają pirata – groźnego lub sympatycznego – oraz wyposażą go w pasujące akcesoria, wykorzystując papier i materiały kreatywne. Zajęciom towarzyszyć będzie wystawa książek o piratach i ich morskich przygodach.

BIBLIOTECZNY BUKIET RÓŻ

23 kwietnia, godz. 16:00–17:30

Filia Pod Kawką (nr 44), ul. Spółdzielców 3,
tel. 797 024 014

Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku od 4 do 8 lat zorganizowane z okazji Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża”. Uczestnicy wysłuchają fragmentu książki Daisy Meadows *Wróżka Róża. Strażniczka Barwy Czerwonej*. Następnie

z przygotowanych materiałów stworzą kolorowe róże, z których powstaną bukiety.

SPOTKANIE Z BAJKĄ

23 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 16, ul. W. Eljasza–Radzikowskiego 29,
tel. 797 301 005

Zajęcia z bajkoterapii dla dzieci w wieku od 7 do 9 lat i ich rodziców prowadzone przez przedstawicieli Fundacji Zacztyani.org. Podczas spotkania zaprezentowana zostanie bajka *Żółta czapka* Katarzyny Ryrych. Jej celem jest nauczanie najmłodszych identyfikowania przeżywanych emocji, a także wsparcie dzieci w budowaniu poczucia własnej wartości. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 16.

SPOTKANIE Z BAJKĄ EDUKACYJNĄ

23 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 46, ul. B. Limanowskiego 4,
tel. 12 202 06 50

Zajęcia dla dzieci i ich rodziców z elementami bajkoterapii. Uczestnicy wysłuchają fragmentów bajki, a następnie omówią jej treść z prowadzącymi. Zajęcia poprowadzą wolontariusze z Fundacji Zacztyani.org.

KSIĄŻKI, RÓŻE I SMOKI

23 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Głośne czytanie dla dzieci. Uczestnicy wysłuchają książki *W tej bajce nie ma smoka* Lou Carter, zapoznają się z legendami i opowieściami dotyczącymi smoków oraz wezmą udział w zabawach nawiązujących do tematyki spotkania.

ZAKŁADKI Z MOTYWEM RÓŻY

23 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7,
tel. 12 644 40 72

Zajęcie manualne dla seniorów. Uczestnicy wykonają zakładki do książek z motywem róży.

DZIEŃ ZIEMI

23 kwietnia, godz. 17:30

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Warsztaty plastyczne, podczas których uczestnicy wykonają doniczkę, nadając nowe życie niepotrzebnym przedmiotom oraz posadzą w nich kwiaty.

KTO BYŁ PIERWSZYM KRÓLEM POLSKI?

23 kwietnia, godz. 17:30

Filia Teatralna (nr 55), os. Teatralne 25,
tel. 517 377 255

Zajęcia dla dzieci zorganizowane z okazji jubileuszu Tysiąclecia Królestwa Polskiego. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki *Królowie polscy i rodziny królewskie* Anny Rosner oraz narysują insygnia królewskie, takie jak korona, jabłko, berło i miecz.

SPOTKANIE Z BOGDANEM GANCARZEM, MACIEJEM KWAŚNIEWSKIM I PIOTREM LEGUTKO

23 kwietnia, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Gośćmi Dziennikarskiej Środy im. Andrzeja Stawiarskiego będą Bogdan Gancarz, Maciej

Kwaśniewski i Piotr Legutko, którzy będą wspominać „Czas Krakowski” – wyjątkową gazetę, której pierwszy numer ukazał się 28 marca 1990 roku. Gazeta, choć już nieistniejąca, wciąż budzi ciepłe wspomnienia. Rozmowę poprowadzi Krzysztof Gurba.

KRAKÓW. SPACEROWNIK LITERACKI – SPOTKANIE Z AUTORKAMI

24 kwietnia, godz. 18:00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13 D, tel. 797 301 009

Spotkanie autorskie z Anną Hojwą i Agnieszką Konior – przewodniczkami miejskimi oraz autorkami książki *Kraków. Spacerownik literacki*. Od 2014 roku prowadzą spacer literackie po Krakowie organizowane w ramach programu Kraków Miasto Literatury UNESCO. Rozmowę z autorkami poprowadzi Agnieszka Sabak. Zapisy mailowe, telefoniczne lub osobiste w Filii nr 24.

KRÓLOWIE NA DWORCU

24 kwietnia, godz. 15:00–18:00

Filia nr 3, pl. J. Nowaka–Jeziorańskiego 3, tel. 12 618 91 81

Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku od 4 do 12 lat zorganizowane z okazji Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża”. Uczestnicy podczas warsztatów, wykorzystując przygotowane materiały, udekorują papierowe korony, stworzą zakładki do książek z motywami średnio-wiecznymi oraz wykonają portret króla Bolesława Chrobrego.

JAK ZOSTAĆ PRZYJACIELEM ZIEMI?

24 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Zajęcia animacyjno-czytelnicze dla dzieci od 6. roku życia przygotowane z okazji Dnia Ziemi. Uczestnicy wysłuchają ekologicznych opowieści, dowiedzą się więcej o naszej planecie i odkryją jej różnorodność. Nauczą się dbać o środowisko, wezmą udział w tematycznych zabawach oraz wykonają pracę plastyczną. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

SPOTKANIE Z BAJKĄ EDUKACYJNĄ

24 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Zajęcia dla dzieci w wieku 3 do 9 lat i ich rodziców z elementami bajkoterapii. Uczestnicy wysłuchają fragmentów bajki, a następnie omówią jej treść z prowadzącymi. Zajęcia poprowadzą wolontariusze z Fundacji Zacztyani.org.

KONSTANTY ILDEFONS GAŁCZYŃSKI. NIEBEZPIECZNY POETA

24 kwietnia, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Prezentacja książki Anny Arno *Konstanty Ildefons Gałczyński. Niebezpieczny poeta* – biografii wydanej przy okazji 60. rocznicy śmierci poety. Anna Arno to poetka, pisarka, eseistka i tłumaczka, a z wykształcenia historyczka sztuki. Spotkanie poprowadzi Jadwiga Malina.

Krakowska Książka Miesiąca

SPOTKANIE Z LAUREATEM NAGRODY KRAKOWSKA KSIĄŻKA MIESIĄCA

24 kwietnia, godz. 18:00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Spotkanie z Andrzejem Dybczakiem – laureatem nagrody Krakowska Książka Miesiąca. Wręczenie nagrody za książkę z gatunku literatury faktu – *Las duchów*. Jej kanwą jest poszukiwanie informacji o przedmiotach z tak zwanej kolekcji syberyjskiej Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie, przywożonych w XIX wieku przez podróżników, zesłańców, ludzi interesu. Rozmowę poprowadzi Justyna Nowicka.

KRÓLOWIE NA DWORCU

25 kwietnia, godz. 15:00–18:00

Filia nr 3, pl. J. Nowaka–Jeziorańskiego 3, tel. 12 618 91 81

Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku od 4 do 12 lat zorganizowane z okazji Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża”. Uczestnicy podczas warsztatów, wykorzystując przygotowane materiały, udekorują papierowe korony, stworzą zakładki do książek z motywami średnio-wiecznymi oraz wykonają portret króla Bolesława Chrobrego.

WSPOMNIENIE... TCHNIENIA

25 kwietnia, godz. 17:00

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Wernisaż wystawy Marty Bogusz, architektki, konserwarki zabytków i artystki. Maluje otaczającą przyrodę, ludzi i ich marzenia. Na wystawie zaprezentowane zostaną obrazy i rysunki, które są wspomnieniami prac wykonywanych w Krakowie.

Praca Marty Bogusz

ZOSTAŃ PISARZEM

25 kwietnia, godz. 17:00

Filia Teatralna (nr 55), os. Teatralne 25, tel. 517 377 255

Zajęcia twórcze dla dzieci z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich, podczas których uczestnicy będą tworzyć obrazkowe historie, pozwalające im wcielić się w rolę autorów książek.

MARZENIA I PASJA

25 kwietnia, godz. 18:00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wernisaż wystawy prac Ewy Czernal-Suligi „Lanrecz” i Małgorzaty Borsukiewicz.

WSPOMNIENIE JERZEGO BODUCHA

25 kwietnia, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 26

Spotkanie poświęcone pamięci Jerzego Boducha, scenografa i autora programów telewizyjnych dla dzieci i młodzieży w TVP 3. W spotkaniu i w dyskusji udział weźmie Tadeusz Kwinta. Spotkanie poprowadzi Regina Cyganik.

(Z)RĘCZNI

26 kwietnia, godz. 9:15–13:45

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Cykliczne spotkanie dla osób zainteresowanych poznawaniem różnych technik prac ręcznych – dzierganiem na drutach, szydełkowaniem, frywolitką lub haftem. W luźnej i niezobowiązującej atmosferze wzajemnej współpracy uczestnicy o zróżnicowanym poziomie umiejętności wymieniają się doświadczeniem, prezentują swoje prace, omawiają nowe włóczki i projekty.

OCZEKIWANIE

28 kwietnia, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 26

Spotkanie wokół książki Mariana Apostoła *Oczekiwanie. Krótka historia Polski. Obrazy historyczne*. Publikacja to dramat sceniczny o Polsce, jej historii i obrazach z przeszłości Tyńca. Spotkanie poprowadzi Dorota Daszkiewicz.

TRYKTRAK – BACKGAMMON – TAVLA Z HENIUTKIEM. ROZEGRAJ PARTIĘ NA TRÓJKĄTNYCH POLACH

30 kwietnia, godz. 16:00–18:00

Filia nr 1, ul. J. Dietla 80/82, tel. 12 429 34 30

Cykliczne spotkania w przedostatnie środy popołudnie dla osób w wieku powyżej 16 lat. Gra planszowa na oryginalnej, ręcznie robionej drewnianej planszy. Nauka podstaw gry, rozegranie partii, rozmowa o historii gry. Rozgrywka przewidziana dla maksymalnie dwóch osób. Biblioteka oferuje możliwość zagrania z pracownikiem biblioteki, który ukrywa się pod pseudonimem Heniutek. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 1.

SPOTKANIE Z BAJKĄ EDUKACYJNĄ

30 kwietnia, godz. 17:00–18:30

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 417 22 73

Zajęcia dla dzieci w wieku od 4 do 6 lat z elementami bajkoterapii. Uczestnicy wysłuchają fragmentów bajki, a następnie omówią jej treść z prowadzącymi. Zajęcia poprowadzą wolontariusze z Fundacji Zacztyani.org.

KONKURS
**czytelnik
roku 2025**

Zgłoś udział i odbierz Paszport Czytelnika!
Czytaj i wypożyczaj w Bibliotece Kraków!
Zdobądź tytuł Czytelnika Roku!

Więcej informacji na
www.biblioteka.krakow.pl

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA